

Partea a III-a
Analiza situației existente în municipiul Suceava
Atuuri și disfuncționalități

1. PREZENTARE GENERALĂ	2
1.1. SCURT ISTORIC	2
1.2. DEZVOLTAREA TERITORIALĂ A ORAȘULUI SUCEAVA	3
1.2.1 <i>Evoluția orașului Suceava</i>	3
1.2.2 <i>Teorii privind procesul de dezvoltare teritorială</i>	5
1.3. ÎNCADRARE ÎN TERITORIU ȘI LIMITE	7
1.4. SUCEAVA ȘI ZONA SA DE INFLUENȚĂ.....	9
1.5. OBIECTIVE TURISTICE.....	12
1.6. EVENIMENTE ANUALE DESFĂȘURATE ÎN MUNICIPIUL SUCEAVA	13
2. CAPITAL NATURAL	15
2.1. RELIEF.....	15
2.2. TIP CLIMĂ.....	15
2.3. SOLURI.....	15
2.4. VEGETAȚIE.....	15
2.5. FAUNA.....	16
2.6. ARII PROTEJATE.....	16
3. CALITATEA MEDIULUI	18
3.1. AER	18
3.2. APE	18
3.3. SOL	19
3.4. ZGOMOT.....	19
3.5. RISCURI NATURALE	19
3.6. SPAȚII VERZI	20
4. PATRIMONIUL TEHNICO-ECONOMIC ȘI EDILITAR.....	23
4.1. REGLEMENTARI DE URBANISM	23
4.2. UTILITĂȚILE PUBLICE	24
4.2.1 <i>Serviciul de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate</i>	24
4.2.2 <i>Serviciul de salubritate</i>	26
4.2.3 <i>Serviciul de alimentare cu energie termică și electrică</i>	27
4.2.4 <i>Serviciul de iluminat public</i>	28
4.2.5 <i>Rețeaua de gaze</i>	29
4.2.6 <i>Serviciul de transport public local</i>	29
4.2.7 <i>Rețea telecomunicații</i>	30
4.3. FOND LOCUIBIL	32
4.4. CĂI DE COMUNICAȚII.....	33
4.4.1 <i>Rețeaua de căi feroviare</i>	33
4.4.2 <i>Rețeaua de căi aeriene</i>	34
4.4.3 <i>Rețeaua de căi rutiere</i>	34
5. MEDIUL ECONOMIC ȘI DE AFACERI	37
5.1. ECONOMIA LOCALĂ PE SECTOARE ȘI RAMURI INDUSTRIALE	37
5.2. TURISM	39

6. MEDIUL SOCIAL, CULTURAL ȘI ȘTIINȚIFIC	42
6.1. STRUCTURA ȘI DINAMICA POPULAȚIEI	42
6.2. ÎNVĂȚĂMÂNT	43
6.3. SISTEMUL DE SĂNĂTATE	45
6.4. PROTECȚIE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	47
6.5. POTENȚIAL CULTURAL	49
6.6. RELIGIE	50
6.7. SIGURANȚA CETĂȚEANULUI	50
6.8. SOCIETATEA CIVILĂ	51
BIBLIOGRAFIE	53

Această secțiune din Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Suceava urmărește punerea în evidență a principalelor problematici legate de mediu, infrastructură, economie și aspecte socio-culturale existente la nivelul entității teritoriale – Suceava și de a fundamenta, pentru etapele viitoare, un set de acțiuni concrete, necesare îmbunătățirii calității vieții locuitorilor, utilizând atât resursele locale disponibile cât și alte resurse atrase, necesare implementării acestora.

1.   Prezentare generală

1.1.   Scurt istoric

Teritoriul orașului Suceava și împrejurimile sale au fost locuite, așa cum atestă cercetările arheologice, din timpuri străvechi, începând chiar din paleolitic.

Localitatea este atestată documentar la 10 februarie 1338, printr-un act emis de domnul Petru I Mușat. Dobândirea funcției de capitală a Moldovei la sfârșitul secolului al XIV-lea, construirea punctelor fortificate, Cetatea de Scaun și Cetatea de Vest au sprijinit direct activitățile comerciale și meșteșugărești ale târgului.

Suceava reprezenta un important nod comercial unde se încrucișau vechi drumuri: “drumul Siretului”, “drumul Sucevei” sau “drumul de Sus” care făceau legătura cu orașele transilvănene Rodna și Bistrița și “drumul cel mare al Sucevei” . În secolele XV-XVI –lea, Suceava era “oraș mare cu 14.000 de case”, cu o situație prosperă [“Descriptio Moldavae” -Dimitrie Cantemir].

În perioada anilor 1774 - 1918 orașul Suceava a făcut parte din regiunea Bucovina fiind sub dominația Imperiului Austriac.

În anul 1786, datorită faptului că era cunoscută ca centru politic, meșteșugăresc și administrativ bine dezvoltat, **Suceava este ridicată la rang de “oraș comercial cu administrație proprie de municipiu”** [“Monografia județului Suceava”- G.Ostofi, V.Gabor]

Chiar dacă vreme de mai multe secole, vicisitudinile ce s-au abătut asupra orașului, atât de natură umană (invaziile repetate, cele trei incendii din anii 1476, 1485, respectiv 1497) cât și cataclismele naturale (cutremure, revărsări ale râului Suceava) au împiedicat în mare parte dezvoltarea orașului, treptat acesta cunoaște,

începând cu anii 1849, o dezvoltare rapidă, datorită introducerii canalizării, electricității (în 1900-1901 iluminatul orașului se făcea cu acetilenă, iar în 1905 are loc electricizarea orașului), construirii de străzi (în sec. al XV - lea apar primele elemente de tramă stradală), construirii clădirilor cu caracter edilitar: Tribunalul (1885), Prefectura (1902 - 1903) Teatru (1948), dar și hoteluri și cafenele [“Suceava – monografie”- N.Monteoru].

Odată cu anul 1918, Suceava devine parte integrată a României și începe să se dezvolte lent din punct de vedere economic, fiind mai mult un centru negustoresc.

După cel de-al doilea război mondial în partea de nord-est a orașului, pe malul Sucevei, cât și în partea de Vest, în zona Șcheia, s-au concentrat cele mai importante obiective industriale ce prelucrau materii prime din această parte a țării (fabrici de hârtie, prelucrare a lemnului, piese mașini și utilaje, sticlă, industrie alimentară, industria ușoară).

După anul 1989 municipiul Suceava cunoaște o decădere economică, urmare a restructurării economiei naționale, ceea ce a determinat ca marile societăți să își restrângă activitatea, majoritatea ajungând până la desființare. Treptat, pe piață apar agenți economici din sfera privată care, alături de servicii și comerț, încep să contureze o posibilă revigorare a economiei municipiului. În ciuda potențialului de care dispune municipiul, turismul nu contribuie încă la conturarea unui nou profil funcțional.

1.2 Dezvoltarea teritorială a orașului Suceava

1.2.1 Evoluția orașului Suceava¹

Zona unde astăzi se află orașul Suceava a fost locuită încă din preistorie. Leagănul de formare al așezării fiind zona parcului Șipote. Din zona Șipote, de la poalele Cetății de Scaun, în căutare de terenuri fertile pentru agricultură populația s-a răspândit creând noi puncte de locuire, precum: Curtea Domnească și Drumul Național, Dealul Șeptilici din Șcheia, unde ulterior a fost ridicată prima citadelă medievală a Sucevei.

Astfel, orașul Suceava își are începuturile în câteva mici așezări rurale risipite pe întreaga suprafață a viitoarei așezări urbane.

În secolul al XIII-lea are loc concentrarea locuirii în zona de N-E a orașului actual, zonă ce va constitui vatra așezării medievale. În secolul următor Suceava, devenind principala reședință a Moldovei, este înzestrată cu un prim sistem de apărare și cunoaște o continuă dezvoltare.

În secolul al XV-lea orașul capătă dreptul de depozit și devine inima comercială a țării. În această perioadă se structurează trama stradală, care cunoaște o dezvoltare planimetrică constantă ce i-a permis să delimiteze în zona de S-E (Șipote) cartierul meșteșugăresc, atelierele de olărie sau de prelucrare a metalelor. În a doua jumătate a secolului al XV-lea orașul a fost distrus de incendii, dar noile clădiri au fost construite, după cum arată cercetările arheologice, pe aproximativ același amplasament.

Secolul al XVI-lea aduce noi modificări în aspectul orașului Suceava, care se întinde spre sud și est. Spre finele secolului sunt construite și primele case de zid și pivnițe din piatră. În urma distrugerii Cetății de Scaun, în a doua parte a secolului al XVII-lea, orașul cunoaște o degradare lentă. Aceeași situație se menține și în secolul următor.

După o perioadă de declin urbanistic, consecință îndeosebi a războaielor purtate în regiune, odată cu intrarea Bucovinei sub stăpânirea habsburgică, în anul 1774, Suceava a resimțit o tendință generală de înnoire și refacere economică. Potrivit unui recensământ efectuat în vara anului 1774 de autoritățile ruse de ocupație, populația orașului era în jur de 2.000 locuitori iar vatra orașului avea în acea perioadă o suprafață de aproximativ 170 ha, înglobând o parte din satele Areni, Zamca, Șeptilici, Ițcanii Vechi și Cutul.

Prin ridicarea la rangul de oraș comercial liber, la 31 august 1786, localitatea primea privilegiul de a ține patru târguri anuale, ceea ce a impulsionat dezvoltarea comerțului în zonă. Suceava avea un profil dominant scund, majoritatea absolută o constituiau casele-parter, inclusiv în centru, construite din lemn și tencuite cu lut, care dispuneau, în general, de o singură încăpere.

În prima jumătate a secolului al XIX-lea, orașul va cunoaște un proces de dezvoltare teritorială lentă, cu tendința vizibilă de extindere spre periferie. Incendiile din perioada 1852 - 1854 (ultimul a

¹ Informații preluate din lucrarea „Suceava între trecut și prezent”, coordonată de Constantin-Emil Ursu și colectivul de autori: Mihai-Aurelian Căruntu, Paraschiva-Victoria Batariuc, Laura Ursu și Mugur Andronic, apărută la editura Mușatinii, Suceava, în anul 2008

distrus aproximativ o treime din centru), au determinat o refacere masivă printr-o arhitectură cu caracter occidental, care reprezintă, în bună parte, aportul comunităților alogene la îmbogățirea fondului urbanistic al orașului.

În deceniile următoare, zona centrală a fost modelată conform unui Regulament de sistematizare și exigențelor unei comisii locale, care nu a mai permis aici decât construirea unor case din cărămidă și piatră. Orașul a evoluat în această perioadă de la vechea formă dreptunghiulară din zona nucleului central, spre o formă radiar-concentrică, în zona de sud-vest, unde apare un contur circular.

Date interesante despre structura urbană a zonei centrale apar într-un plan din 1859, unde sunt clar delimitate două piețe, care vor fi ulterior sistematizate. Tendința de construire pe verticală este pusă acum în evidență de ridicarea unor locuințe cu 1-2 etaje, dar mai ales de apariția siluetelor noi, a unor edificii publice.

Din anul 1868, orașul, care avea funcții mai mult comerciale, devenea reședința unui district, cuprinzând 131 de sate, dar dotarea tehnico-edilitară nu se ridica nici pe departe la nivelul cerințelor unei așezări urbane. Un efort sistematic în direcția modernizării orașului Suceava s-a depus în perioada 1891-1914.

Stilul modern adoptat de clădirile reprezentative ridicate în această perioadă rupea unitatea stilistică a epocii medievale, în timp ce periferia continua să conserve un cadru arhitectural în mare parte tributar mediului rural.

S-au întreprins demersuri insistente pentru ca orașul să beneficieze de utilități specifice unei localități urbane, și au fost astfel construite o uzină electrică și o rețea de distribuție a apei potabile. Odată cu aceasta, orașul dispunea de o rețea publică de alimentare cu apă și canalizare în lungime de 24 și, respectiv, 30 de km. Cartierul Burdujeni va beneficia de avantajele electrificării abia după Primul Război Mondial.

Apariția căii ferate, ca factor revoluționar în domeniul transporturilor, prin înființarea gării Ițcani în 1871 și a gării Burdujeni în 1902, a avut un impact care nu poate fi ignorat asupra dezvoltării ulterioare a Sucevei.

Potrivit unui plan al orașului din anul 1906, existau 42 de străzi și șase piețe (de cereale, de legume, a birjarilor, vitelor, fructelor și a lemnului). Acum apar străzi scurte cu funcții comerciale, și se trece la consolidarea acestora prin pavarea cu prundiș.

În perioada interbelică s-a menținut un ritm modest de creștere teritorială a orașului care, potrivit unei statistici din anii 1921-1924, avea o suprafață clădită de 190 ha, cu 88 de străzi și 6 piețe.

În zona de vest a apărut un nou cartier (Hîrbăriei), cu aspect semirural, o extindere vizibilă având loc și în zona Zamca, unde au fost distribuite locuitorilor aproape 500 de parcele. La extinderea teritorială a orașului a contribuit și apariția unor unități industriale în lunca râului Suceava, unele putând fi considerate ca aparținând „marii industrii”.

După al doilea război, Suceava va cunoaște un proces de restructurare și remodelare urbană care va schimba în mod radical structura și aspectul orașului. Pentru a se face față creșterii rapide a populației, în anii 50, s-au construit locuințe de tip „colonie” (în zona Zamca), sau „blocuri muncitorești”, de-a lungul străzii Ștefan cel Mare, iar între 1955-1958, se ridică 8 blocuri care vor contura cartierul „Mihai Viteazul”. Primele blocuri au fost construite după un proiect sovietic, cu deținuți din Penitenciarul Suceava, fiind destinate nomenclaturii comuniste care s-a stabilit în oraș. În primă fază, procesul de urbanizare a afectat doar partea de sud a centrului vechi.

În deceniile următoare, planul orașului și trama stradală au fost restructurate total, pe baza unei Schițe de sistematizare actualizată periodic (în 1960, 1965, 1970, 1980), vechile străduțe fiind înlocuite de nuclee urbane de ciment, delimitate de largi artere de circulație.

Ansamblul Areni, ridicat între anii 1964-1966, este un prim „cvartal” de locuințe ridicat la marginea orașului, în zona fostului Obor de vite. Zonele marginale cu aspect rural au devenit, după 1965, veritabile mici orașele prin construirea cartierelor Ana Ipătescu, Mărășești, Zamca (1965-1980), George Enescu (1971-1982) și Obcine (1980-1988) - acesta din urmă extins și pe o parte din satul Sf. Ilie. Noile cartiere erau destul de uniforme din punct de vedere arhitectural, dispuneau de spații comerciale, în schimb, dotările social-culturale erau deficitare.

Politica economică promovată de P.C.R. a urmărit să transforme și Suceava într-un oraș industrial, fără a ține cont de posibilitățile reale de dezvoltare și tradițiile acestei regiuni. Astfel, s-au pus bazele a două platforme industriale. Parcul industrial creat în lunca râului Suceava a devenit o punte de legătură între cartierul „satelit” Burdujeni (cartier „muncitoresc”) și orașul Suceava.

Suprafața orașului s-a mărit, de la 442 de ha în 1966, la 1.024 de ha în 1989, fără a include aici și cartierele Burdujeni și Ițcani. Împreună cu acestea din urmă, harta Sucevei scoate în evidență o accentuată tendință de extindere polinucleară.

Zona cartierului Ițcani a fost neglijată de planurile de urbanism, conservându-și, într-o mai mare măsură, aspectul din trecut.

În anul 1989, municipiul Suceava, atât intravilan cât și extravilan, ocupa o suprafață de 5.210 de hectare.

Din cele descrise se poate observa că în perioada comunistă orașul Suceava a cunoscut o permanentă transformare, de multe ori fără discernământ, fără a reuși o coexistență armonioasă între tipurile arhitecturale create de-a lungul veacurilor.

După 1990, aspectul orașului a continuat să sufere o serie de transformări dar nu de amploarea celor din deceniile trecute. Noua strategie urbanistică de dezvoltare a orașului având un caracter spontan.

În acest moment orașul se extinde în continuare spre periferie, mai ales în zona Burdujeni, unde a fost creat un nou cartier numit cartierul Tineretului.

1.2.2 Teorii privind procesul de dezvoltare teritorială

Extinderea spațială a orașelor

Datorită amplificării funcțiilor sale și a presiunii demografice, orașul este supus inevitabil extinderii. „Expansiunea orașului este un proces ce operează în toate timpurile”². Din acest punct de vedere deosebim două tipuri de forme:

- *Extinderea spontană;*
- *Extinderea dirijată (planificată).*

Formele de **extindere spontană** sunt; *aglutinarea, extinderea în formă de stea, extinderea polinucleară, absorbția satelor și proliferarea cartierelor de tip „bidonville”, „ciudades perdidas”, „villas miserias”, „ favelas” etc.*

Aglutinarea constă din alipirea sistematică și fără reguli precise de noi construcții la vechiul nucleu urban. De exemplu, la porțile orașelor medievale încadrate de ziduri s-au îngrămădit locuințele săracilor, astfel zidurile vechi au fost distruse și linia de fortificații sa extins înglobând noul cadru construit.

Extinderea în formă de stea se realizează în contextul dezvoltării orașelor în lungul căilor de comunicație, dezvoltare începută în momentul în care deplasarea spre locul de muncă nu se mai putea realiza pe jos, transportul în comun favorizând îndeosebi acest mod de evoluție.

---

² D. Denecke, S. Gareth, - Urban expansion, Planind, vol.3

Extinderea polinucleară este specifică evului mediu, când în numeroase situații la periferia fortificațiilor se dezvoltă un nou centru, de regulă, comercial. Absorbția satelor se realizează în contextul în care orașul în evoluția sa atinge satele limitrofe pe care le înglobează cu timpul și sub aspect administrativ.

În secolul al XIX-lea orașul Suceava cunoaște un proces de dezvoltare teritorială lentă, cu tendința vizibilă de extindere spre periferie. Zonele periferice municipiului au fost "absorbite" de evoluția orașului.

Extinderea dirijată este o altă formă de evoluție teritorială a unui oraș și constă în anticiparea și dirijarea fenomenului urban în teritoriu în funcție de scopurile urmărite. Nu se poate nega faptul că în cazul evoluției spontane nu au existat sau nu există acțiuni "dirijiste". Acestea, chiar dacă există, se limitează doar la acțiuni asupra părților și nu a întregului. Ele sunt consecințe ale viziunii înguste asupra orașului, fără ai determina poziția, ierarhia și rosturile într-un ansamblu mai larg, fie regional, fie la scară națională sau continentală.

În accepțiunea actuală în privința extinderii dirijate există mai multe teorii, precum:

- extinderea dirijată constă în abordarea studiului și modelării fenomenului urban pe baza principiilor sistemice, conform cărora se tinde de la „transferul” de rețele de așezări la sisteme de așezări care se caracterizează prin organicitate, complexitate și integritate și adaptabilitate;
- Evoluția spațială a orașelor se corelează strâns cu evoluția mijloacelor de transport (după W. E. Rees, 1999). Astfel, orașul tradițional s-a modelat spațial în funcție de mersul pe jos;
- Evoluția orașului dependent de tramvai (după W. E. Rees, 1999);
- Evoluția orașului dependent de tren (după W. E. Rees, 1999);
- Evoluția orașului dependent de automobil (după W. E. Rees, 1999).

La nivelul municipiului Suceava utilizarea pe scară largă a automobilului pentru transportul urban de persoane a condus la o dezvoltare spațială explozivă a orașului, în general de tip concentric, prin valorificarea terenurilor rămase libere între căile ferate.

Modele ale structurii urbane

În literatura de specialitate se disting trei mari categorii de modele ale structurii urbane:

- Modelul concentric;
- Modelul sectorial;
- Modelul multinuclear (multicentric).

Din categoria modelelor concentrice cele mai reprezentative sunt modelul Burgess și modelul Alonso.

Modelul Hoyt este cel mai reprezentativ din categoria modelelor sectoriale, iar modelul Ullman Harris este cel de referință în categoria modelelor multinucleare.

Acestora li se adaugă o serie de modele „sintetice” (modelul Mann) ori tangente cu modele sectoriale ori concentrice (modelul valorii diferențiate a terenurilor, modelul Van Den Berg) și modelul axial, hispanoamerican.

Orașele se prezintă într-o mare varietate de exprimare spațială, atât ca urmare a condițiilor fizice diferențiate, în care se dezvoltă cât și datorită impactului economic și social asupra lor, în diverse perioade de timp.

Modelul dezvoltării concentrice sau modelul Burgess se inspiră din expansiunea teritorială a orașului Chicago din 1920. Modelul se remarcă printr-o geometrie perfectă, și pune în evidență cu claritate segregacionismul etnic, rasial și cel pe bază de venit.

Modelul este de inspirație ecologistă și pornește de la asumția că invazia grupurilor se produce din exterior, invadatorii devenind dominanți în raport cu autohtonii. Energia de menținere a dinamicii sistemului provine din exterior, printr-o continuă instalare a valurilor de imigranți în centru, fapt ce

obligă la o repliere sistematică, de tip centrifug, înspre periferie, a celor anterior instalați. Bunăstarea, care se reflectă în calitatea spațiului de locuit, crește dinspre centru spre periferie.

Modelul Alonso³ explică utilizarea diferențiată a terenului în cadrul orașelor și legat de acesta prețul diferit, sub care se prezintă teritoriul în cadrul marilor orașe (centrul de regulă oferă terenuri la prețuri ridicate, datorită chiriilor mari, care se percep, îndeosebi pentru spațiile comerciale, birouri etc., în timp ce periferiile oferă terenuri cu prețuri și chirii mai scăzute).

Conform modelului Hoyt spațiile cu valoarea cea mai mare au tendința de a se desfășura în lungul principalelor axe de comunicație, orașul crescând într-o succesiune de sectoare de tip pană.

Modelul Ullman Harris reprezintă o sinteză mai complexă a modelelor Burgess și Hoyt. Odată ce un sector a dobândit o anumită utilizare a terenului, și implicit o anumită funcție, acestea tind să se extindă cu același specific până la periferie. "Obiectul" de inspirație a fost cel al orașului Calgary din Canada.

Premisele construcției acestui model sunt următoarele:

- Orașele moderne nu au o structură mai complexă decât cea prezentată în modelele Burgess și Hoyt;
- orașele nu cresc de la un nucleu central, ci din mai multe nuclee independente;
- fiecare nucleu funcționează ca și un centru de creștere, și probabil, are funcție diferită față de alte nuclee din interiorul orașului;
- în evoluția temporală se manifestă tendințe de expansiune a nucleelor preexistente, până ce acestea se vor uni, formând un mare centru urban;
- dacă orașul devine prea mare și aglomerat, anumite funcții pot fi diseminate în nuclee noi.

Dezvoltarea multinucleară reprezintă un răspuns la nevoile de maximă accesibilitate la centru, de diferențele de valoare a terenului și la procesul de descentralizare funcțională a orașelor.

Municipiul Suceava face parte din categoria modelului multinuclear, acesta având o organizare trinucleară. Între cele trei nuclee de dezvoltare, respectiv vechiul centru istoric al Sucevei – zona centrală (cartierele Centru, Zamca, George Enescu și Obcine), zona Ițcani și zona Burdujeni, există interdependență atât administrativă cât și economică. Organizarea trinucleară, dispariția marilor zone industriale care constituiau puntea de legătură între cele trei nuclee precum și noile tendințe de dezvoltare creează cadrul necesar pentru adoptarea unei planificări urbane și extinderi planificate a localității.

1.3 Încadrare în teritoriu și limite

Municipiul Suceava este situat în partea de nord-est a României, 47°40'38" latitudine nordică și 26°19'27" longitudine estică, aproximativ în centrul Podișului Sucevei – pe două trepte de relief: un platou, a cărui altitudine maximă atinge 385 m pe Dealul Zamca și lunca cu terasele râului Suceava, cu altitudine sub 330 m.

Legăturile cu marile orașe sunt asigurate prin următoarele drumuri principale:

- E85 – DN 2 (București – Suceava – Siret);
- E676 – DN17 (Suceava – Gura Humorului – Dej);
- E58 – DN29 (Suceava – Botoșani);
- DN29A (Suceava – Dorohoi).

³ După Oxford Dictionary of Geography, 1997

Legăturile aeriene cu restul țării sunt asigurate prin RA Aeroportul „Ștefan cel Mare” – Suceava.

Cele mai apropiate orașe sunt:

- Municipiul Rădăuți la 38 km;
- Municipiul Fălticeni la 25 km;
- Municipiul Câmpulung Moldovenesc la 72 km;
- Municipiul Vatra Dornei la 112 km;
- Orașul Gura Humorului la 37 km;
- Oraș Siret la 42 km;
- Municipiul Botoșani la 45 km.

Localitățile imediat învecinate:

- la N - comuna Mitocul Dragomirnei;
- la N-E - comuna Adâncata;
- la E - orașul Salcea;
- la S-E comuna Ipotești;
- la S-V comuna Moara;
- la V - comunele Șcheia și Pătrăuți.

Patronul spiritual al orașului:
Sfântul Gheorghe.

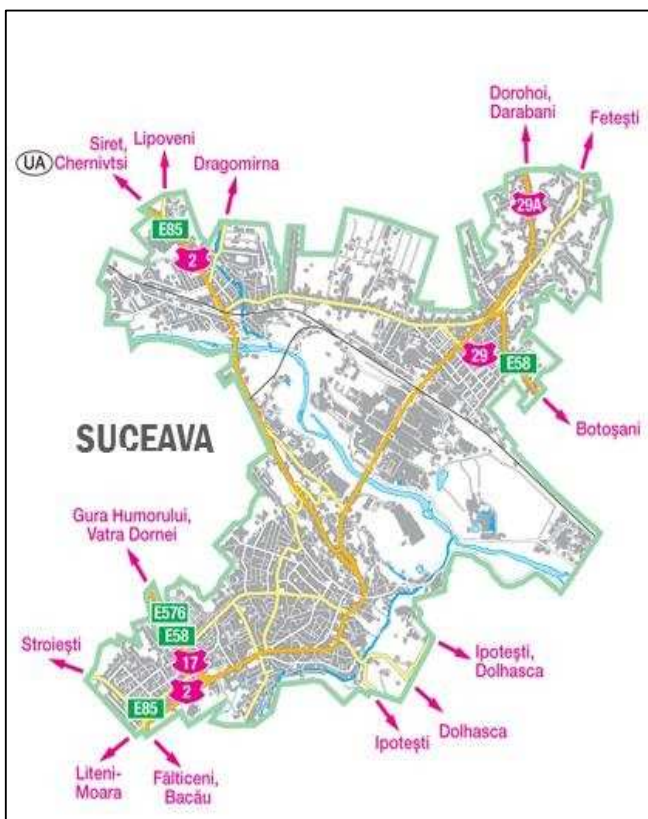
Orașe înfrățite

Orașul Cernăuți – Ucraina

Orașul Cernăuți este capitala regiunii cu același nume. Are o suprafață de 150 km² și circa 250.000 de locuitori. Distanța de la municipiul Suceava până la orașul Cernăuți este de circa 234 km. Clima și fusul orar al orașului Cernăuți sunt asemănătoare cu cele ale municipiului Suceava. Acordul de înfrățire între cele două orașe fost parafat în luna noiembrie a anului 2003.

Orașul Sosnowiec – Polonia

Orașul este situat în sud-estul Poloniei și este parte componentă a regiunii poloneze Silezia. Are o suprafață de 91,26 km² și circa 250.000 de locuitori. Cu un climat asemănător municipiului Suceava, cu o climă temperat continentală, cu un fus orar de tip central european (ora țării noastre minus 1h), orașul Sosnowiec se află la o distanță de 797 km față de municipiul Suceava. Acordul de înfrățire între cele două localități a fost parafat în luna septembrie a anului 2003.

1.4 Suceava și zona sa de influență

Odată format, orașul își exercită influența pe arii de extensiune variabilă în raport de mărimea lui, de rangul și activitățile pe care le concentrează, de posibilitățile de conexiune cu exteriorul. Relațiile pe care orașul le are cu exteriorul sunt extrem de variate, cu direcții și intensități diferite care, la un loc, asigură existența și prosperitatea acestuia, *determină zona lui de influență*.

Teoretic, puterea de influență a orașului asupra regiunii este direct proporțională cu mărimea acestuia și invers proporțională cu distanța față de acesta, respectiv accesibilitatea pe căile de transport actuale ori de perspectivă.

În literatura geografică termenului de zonă de influență i s-au dat diverse denumiri care, în general, au aceeași semnificație (banlieu, suburbe, urban fringe, vorort, bazin urban, mediu urban înconjurător). Alți termeni ca arie de convergență, regiune polarizată, regiune funcțională, depășesc sfera noțiunii de zonă de influență. În țara noastră, cu înțeles identic sau aproape identic, se utilizează în afară de noțiunea de *zonă de influență* și cea de *zonă periurbană* și *zonă preorășenească*, toate având sensul de arii ce sunt influențate sau influențează în mod direct orașul.

Etimologic, cuvântul periurban desemnează acele teritorii care sunt situate la periferia orașelor. Conform Dicționarului de Geografie Umană (1999), zona periurbană semnifică „un areal situat la periferia unui oraș și a banlieului său, care este afectat de transformări profunde în plan demografic, economic, social, politic și cultural, rezultat din relațiile sale reciproce cu orașul”. Are drept trăsături dominante:

- Caracterul rezidențial recent;
- Dominanța migrațiilor pendulare;
- Caracterul de subansamblu al orașului.

În virtutea logicii elementare, propagarea influenței urbane în teritoriu se realizează gradual, dinspre centrul orașului spre ariile cu ruralism absolut. Trecerea de la categoria de localitate rurală la cea de localitate urbană și invers, se realizează cel mai adesea în mod gradual, prin modurile specifice și intensitatea de propagare și manifestare a influențelor urbane (rurale) în teritoriu. Elementul esențial de susținere în definirea diverselor categorii de spații supuse influenței urbane îl constituie căile de comunicație (diversitatea acestora și gradul de modernizare).

Suprafața (spațiul) asupra căreia se manifestă influența economică, socială, administrativă și politică a unei așezări, poartă denumirea de “sferă de influență sau hinterland”.

Sferele de influență și interacțiunile dintre așezări se modifică în timp, în funcție de competiția dimensională și funcțională. Într-o primă fază orașele apar și se dezvoltă independent. În a doua fază se dezvoltă un singur centru puternic ce subordonează periferii de extensiune variabilă. Este perioada ce coincide temporal cu începuturile industrializării. În faza a treia se dezvoltă puternic un singur centru național, care de regulă este orașul capitală, în paralel cu dezvoltarea unor centre regionale puternice. Faza a patra coincide cu formarea unor sisteme de așezări funcțional interdependente, fapt ce marchează organizarea complexă a teritoriilor naționale și coordonarea proceselor de creștere urbană.

Zona de influență a unui oraș este rezultatul suprapunerii și interferenței unor influențe individuale sau reciproce a urbanului asupra ruralului adiacent. Dar diversele tipuri de influențe nu coincid ca arie de propagare, de exemplu aria de recrutare a forței de muncă este mult mai restrânsă decât influența funcției universitare.

S-a pus problema găsirii unor elemente definitorii și reprezentative în stabilirea limitelor ariilor de influență. Pe plan mondial au existat asemenea preocupări, dintre care cele mai cunoscute sunt cele ale lui Von Thünen, Weber, W. Christaller și V. J. Reilly.

După cel de al doilea război mondial preocupările în acest domeniu nu și-au pierdut importanța, ci, din contră, au existat și există preocupări de perfecționare a metodelor și metodologiilor de

determinare a zonelor de influență (Jaqueline Beaujeau Garnier, G. Chabot, H. Bobeck, E. Molnár, I. Ianoș).

Având la bază modelul gravitațional sau al interacțiunii a lui V.J. Reilly, acesta se inspiră din legea gravitației formulată de Newton, al cărei enunț este următorul: „două corpuri se atrag unul pe altul cu o forță direct proporțională cu produsul maselor lor și invers proporțională cu pătratul distanței dintre ele“, putem determina aria de influență a municipiului Suceava.

În cazul nostru, „corpurile“ sunt orașele cu populația lor. Odată cu creșterea numerică a populației crește și intensitatea relațiilor dintre orașele în cauză. Modelul poate fi utilizat pentru determinarea teoretică a limitelor de migrație între două teritorii adiacente, a ponderii populației ce utilizează un loc central, aflat în rivalitate cu un altul, precum și la determinarea ariei de influență a unei localități cu rol de loc central, în raport cu alta învecinată, prin stabilirea punctului de atracție zero.

Pe baza considerentelor mai sus expuse, Reilly elaborează, în anul 1931, Legea gravitației comerțului cu amănuntul, lege care îi poartă numele. Această lege are următorul enunț: „atracția comercială a două centre asupra spațiului intermediar lor este direct proporțională cu mărimea centrelor și invers proporțională cu pătratul distanței dintre ele“.

Conform acestui enunț, arealele de atracție comercială sunt variabile ca formă și mărime, ori pot să interfereze și să se modifice odată cu creșterea numerică a orașelor ori a modificărilor calitative din punctul de vedere al potențialului de comunicație.

Formula de calcul al punctului de atracție zero este următoarea:

$$D_b = \frac{D_{ab}}{1 + \sqrt{\frac{P_a}{P_b}}}$$

unde:

D_b - punctul de atracție zero;

D_{ab} – distanța (sau timpul) dintre orașele A și B;

P_a – populația orașului mai mare;

P_b – populația orașului mai mic.

Luând exemplul orașelor Suceava (106.508 de locuitori) și Câmpulung Moldovenesc (20.135 de locuitori) cu distanța de 72 km dintre ele, punctul de atracție zero, D_b , va fi egal cu:

$$D_b = \frac{72}{1 + \sqrt{\frac{106508}{20135}}} = 21,8 \text{ km}$$

Rezultă că punctul de atracție zero este situat la 21,8 km de Câmpulung Moldovenesc și la 50,2 km de Suceava, fapt ce corespunde în linii mari cu realitatea (valorile privind distanța a fost rotunjită în mod voit).

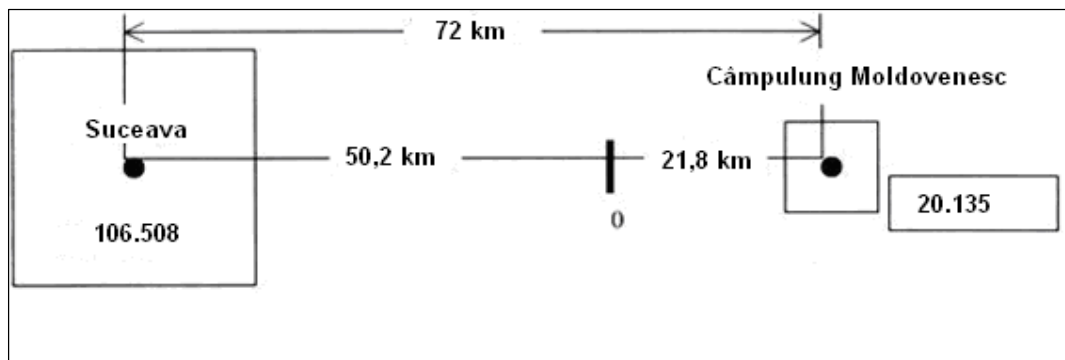

Fig. 1.2.2.1 - Punctul de atracție zero în cazul orașelor Suceava și Câmpulung Moldovenesc

În cazul orașelor din județul Suceava, punctele de atracție 0 în raport cu municipiul Suceava se poziționează la distanțe cuprinse între 16,3 km (Fălticeni) și 80,1 km (Vatra Dornei).

Denumire localitate	Populația	Distanța (km)	Punctul de atracție „0” (km)
Suceava	106.508	0	0
Fălticeni	30.315	25	16,3
Gura Humorului	15.682	37	26,7
Câmpulung Moldovenesc	20.135	72	50,2
Vatra Dornei	16.810	112	80,1
Rădăuți	29.373	38	24,9

Tabelul 1.2.2.1 - Limitele de atracție teoretică

În cazul determinării punctului de atracție zero dintre municipiile Suceava și Botoșani se constată că punctul de atracție zero este situat la 21,4 km de Suceava și la 23,6 km de Botoșani.

În construcția modelului se lansează ideea că acesta nu poate fi aplicabil întotdeauna în situații reale, cu cât orașele sunt mai mari, cu atât este mai puternică influența acestora. În virtutea logicii elementare, populația caută centrele comerciale cele mai apropiate ca distanță și timp. Aceste adevăruri nu sunt însă, întotdeauna valabile. În condiții de trafic dificile, centrele mai mici sunt preferate în locul celor mari.

Centrele mici pot, în numeroase situații, să ofere o gamă mai diversificată de mărfuri, sunt mai sigure și oferă servicii de calitate mai bună, la care se adaugă, nu de puține ori, prețurile mai atractive. Ele răspund cu o mai mare suplețe la solicitările externe.

Importanța acestei teorii rezidă din faptul că odată cu recenta „invazie” a hipermarket-urilor orașul Suceava este transformat treptat într-un centru comercial polarizator pentru întreaga zonă de nord a Moldovei.

În același timp, în contextul economic complex pe care îl traversă municipiul Suceava, se constată o tendință de disoluție a zonei industriale din lunca râului Suceava, care se transformă rapid într-una cu profil comercial și, probabil, în viitor, într-o zonă mixtă rezidențial-comercială.

Municipiul Suceava este cel mai mare din județ și, prin urmare, are cea mai mare influență din punct de vedere economic, social, administrativ și al politicilor.

Din punct de vedere economic, influența acestuia nu se manifestă doar la nivelul comerțului, municipiul putând exploata sfera de influență în domeniul economic prin aplicarea unor politici de dezvoltare economică ce au în vedere utilizarea resurselor naturale și tradiționale ale regiunii. Astfel, Suceava poate deveni un puternic centru pentru realizarea și comercializarea produselor cu specific tradițional.

Din punct de vedere turistic, raportându-ne tot la zona de influență, corelând multitudinea de puncte de interes turistic existente în municipiu cu cele existente la nivelul județului se poate afirma că Suceava poate deveni un pol al activității și dezvoltării turistice din Bucovina.

Din punct de vedere social și administrativ, universitatea și unitățile administrative județene pot contribui la utilizarea zonei de influență pentru realizarea unor politici de dezvoltare a resurselor umane în vederea creșterii potențialului forței de muncă locale.

1.5 Obiective turistice

Municipiul Suceava deține importante vestigii istorice și culturale ce constituie atracții turistice:

Cetatea de Scaun a Sucevei - ridicată la sfârșitul secolului al XIV-lea, în timpul domniei voievodului Petru I (1375 – 1391), a fost menționată pentru prima oară într-un document din 10 februarie 1388. Astăzi, Cetatea de Scaun se află pe lista monumentelor istorice de categoria A, fiind printre puținele cetăți medievale din România.

Curtea Domnească Suceava - a fost edificat pe parcursul secolelor XIV – XV. În timpul domniei lui Petru I Mușatinul au fost construite o casă din lemn și, probabil, un turn de piatră. Curtea Domnească se află pe lista monumentelor istorice de categorie A.

Muzeul de Etnografie "Hanul Domnesc" Suceava – a fost construit la sfârșitul secolului al XVI-lea și începutul celui următor. Inițial Hanul Domnesc a fost destinat găzduirii unor dregători străini, oaspeți de seamă și mari negustori. Astăzi, Hanul Domnesc este declarat monument istoric de categorie B.

Muzeul de Istorie Suceava - conform „Listei monumentelor istorice 2004, al județului Suceava”, clădirea Muzeului de Istorie este declarată monument istoric de categorie B. Muzeul de Istorie adăpostește o colecție valoroasă de exponate, prezentând istoria Sucevei în general și pe cea a Bucovinei în special.

Muzeul de Științele Naturii Suceava - este amplasat într-o clădire în Parcul Central al municipiului Suceava. Muzeul prezintă într-o manieră modernă potențialul natural al Bucovinei. Se disting: colecția de flori de mină și dioramele cu principalele viețuitoare din zonă, încadrate în habitatul lor de vegetație.

Planetariul Suceava - a fost inaugurat în anul 1982 (fiind al treilea planetariu din țara în ordinea deschiderii și cel mai mare din țara în ceea ce privește capacitatea sălii și a diametrului cupolei) și este destinat proiectării cerului din ziua respectivă, a cerului din emisfera sudică și nordică, a sistemului solar, a planetelor vizibile etc.

Muzeul Satului Bucovinean Suceava – este organizat în apropierea Cetății de Scaun a Sucevei, Muzeul Satului Bucovinean pune în valoare arhitectura tradițională bucovineană. Conceput ca un sat tradițional bucovinean expoziția în aer liber cuprinde 80 monumente de arhitectură populară: biserică, școală, gospodăria țărănești, ateliere meșteșugărești, instalații tehnice, crâșmă.

Casa Memorială "Simion Florea Marian" - a fost inaugurată oficial, ca instituție muzeistică, în iunie 1974 și oferă vizitatorilor ambianța de epocă în care a trăit și a creat academicianul Simion Florea Marian (1847-1907), folclorist și etnograf de renume internațional. Conform „Listei monumentelor istorice 2004, al județului Suceava”, Casa Memorială "Simion Florea Marian" este declarată monument istoric de categorie B.

Statuia lui Ștefan cel Mare Suceava - este amplasată în apropierea Cetății de Scaun Suceava, pe același podiș de unde se poate observa întregul oraș. Statuia ecvestră a lui Ștefan cel Mare a fost sculptată de Eftimie Bârlădeanu, dezvelită în anul 1977, și este un important monument istoric al municipiului Suceava de categorie B.

Vestigii importante ale municipiului sunt și bisericile cu potențial turistic:

- Biserica *Mirăuți*;
- Biserica *Sfânta Înviere*;
- Biserica *Sfântul Dumitru*;
- Biserica *Sfântul Ioan cel Nou*;
- Biserica *Sfântul Nicolae*;
- Biserica *Sfântul Simion* (Turnu Roșu);
- Biserica *Sfântul Ioan Botezătorul* (Coconilor);
- Biserica *Sfânta Cruce*;
- Biserica *Înălțarea Domnului Teodoreni* din Burdujeni;
- *Complexul mănăstiresc* – fortificat „Zamca”.

Trasee Turistice din Orașul Suceava

În prezent nu se poate spune că există stabilite trasee turistice care să valorifice toate edificiile istorice și culturale.

Cu toate acestea există în cultura turiștilor și a agențiilor de turism o succesiune care se poate constitui în traseu turistic:

- Mănăstirea Zamca – Biserica Turnu Roșu – Observatorul astronomic Planetariu – Casa Simion Florea Marian – Muzeul Satului Bucovinean – Cetatea de Scaun (Platoul Cetății);
- Biserica Sf. Dumitru – Curtea Domnească – Biserica Domnițelor – Biserica Mirăuți – Mănăstirea Sf. Ioan – Muzeul de Istorie al Bucovinei.

1.6 Evenimente anuale desfășurate în Municipiul Suceava

Pe parcursul anului, în municipiul Suceava, se organizează diferite manifestări culturale, istorice sau folclorice. O parte dintre aceste au caracter tradițional și și-au demonstrat importanța în reintroducerea Sucevei în rândul localităților cu un real potențial cultural.

Principalele evenimente de interes turistic organizate anual în municipiul Suceava sunt:

- Festivalul literar „Mihai Eminescu” - 15 ianuarie, organizat de Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național (DCCPCN) Suceava, Primăria municipiului Suceava, Biblioteca „I.G. Sbiera”, Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Societatea Scriitorilor din Bucovina;
- Atestarea documentară a Cetății de Scaun (10.02.1388) – 10 februarie, organizat de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale și Complexul Muzeal Bucovina;
- Eveniment aniversar – Atestarea localității Ițcani (23.02.1453) – 23 februarie, organizat de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale (CJCPCT);
- Zilele Universității – martie, eveniment organizat de Universitatea „Ștefan cel Mare”;
- „Unirea Basarabiei cu Patria Mamă” – martie, organizat de Complexul Muzeal Bucovina;
- „Târgul de Paști” – aprilie, organizat de CJCPCT Suceava și Complexul Muzeal Bucovina;
- „Săptămâna Națională a Bibliotecilor” și „Ziua Națională a Bibliotecarilor” – aprilie, au loc lansări de carte, expoziții, simpozioane, organizat de Biblioteca „I.G. Sbiera”;
- Hramul Bisericii Sfântul Gheorghe Mirăuți – 23 aprilie, organizat de Biserica Sf. Gheorghe Mirăuți;
- Hramul mănăstiri Sf. Ioan cel Nou de la Suceava – 2 iunie, organizat de Mănăstirea Sf. Ioan cel Nou de la Suceava;
- „Târgul Meșteșugarilor” – iunie, târg național al meșteșugarilor populari, organizat de CJCPCT Suceava și Complexul Muzeal Bucovina;
- Zilele Sucevei – iunie, organizat de Primăria Municipiului Suceava și complexul Muzeal Bucovina;
- Festivalul Internațional de Folclor „Întâlniri Bucovinene” – iulie, au loc spectacole folclorice, parade ale portului popular; este organizat de Primăria Municipiului Suceava, Complexul Muzeal Suceava, Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Suceava (DCCPCN);

- „Comori de Suflet Românesc” – festival – concurs județean al obiceiurilor tradiționale de peste an, organizat de CJCPCT Suceava, Casa de Cultură a Sindicatelor Suceava;
- Atelier de creație „Micii meșteșugari”, organizat de Complexul Muzeal Bucovina;
- Festivalul de Artă Medievală „Ștefan cel Mare” - din data de 31 iulie 2006 – prima ediție, a ajuns la cea de a treia ediție. Principalele activități prinse în eveniment, an de an, sunt:
  - Organizarea și punerea în scenă de ceremonii medievale, ce se desfășurau conform izvoarelor istorice scrise la Curtea Voievodală a Moldovei;
  - Readucerea în memoria comunității sucevene a trecutului glorios al Moldovei și în special a capitalei sale Suceava, prin realizarea de acțiuni interactive care să implice atât organizatorii/partenerii proiectului, cât și beneficiarii acestuia.
- „Zilele Culturii Polone” – septembrie, organizat de Complexul Muzeal Bucovina, Dom Polski;
- Festivalul vinului „Zilele Recoltei” – octombrie;
- „Artă și civilizație medievală” – noiembrie, organizat de Complexul Muzeal Bucovina;
- „Bucovina file de poveste” - noiembrie, organizat de Complexul Muzeal Bucovina;
- Concursul Național de Artă Plastică „Vronețiana” - noiembrie, organizat de Complexul Muzeal Bucovina, DCCPCN Suceava, Uniunea Artiștilor Plastici;
- „Bucovina – Mileniul III” Salonul Internațional de Artă Fotografică – decembrie, organizat de Complexul Muzeal Bucovina, Uniunea Artiștilor Fotografi din Bucovina, DCCPCN Suceava;
- „Ziua Planetariului Suceava” – 26 decembrie, organizat de Complexul Muzeal Bucovina;
- „După datina străbună” – decembrie; Festival Internațional de Datini și Obiceiuri de Iarnă, organizat de Consiliul Județean Suceava, CJCPCT, Ansamblu Artistic „Ciprian Porumbescu”, Casa de cultură a sindicatelor Suceava.

Atuuri:

- Municipiul Suceava se numără printre cele mai vechi și mai importante așezări ale țării
- Așezat la intersecția unor vechi și importante drumuri comerciale, pe valea râului Suceava, de la care și-a luat și numele, orașul a însemnat întotdeauna poziția unui „loc central”, de coordonare și polarizare a unui întins ținut
- Poziție geografică extrem de favorabilă, construit pe două zone geografice (dealurile și văile râului Suceava) cu rol de complementaritate funcțională
- Situat pe principala axă de circulație rutieră dintre Moldova și Transilvania
- Deține importante și diversificate vestigii istorice și culturale ce constituie atracții turistice
- Manifestări culturale, istorice și folclorice care fac ca municipiul Suceava să fie privit ca o localitate cu un real potențial turistic

Disfuncționalități:

- Municipiul nu dispune de trasee turistice bine stabilite care să cuprindă toate obiectivele culturale, istorice și religioase ale municipiului
- Este necesar periodizarea și personalizarea manifestărilor culturale, istorice și folclorice

2. Capital natural

2.1. Relief

Aspectul caracteristic al reliefului Sucevei este cel al unui vast amfiteatru, cu deschidere spre valea râului Suceava, cu înălțimea maximă de 435 m (dealul Țarinca) și cea minimă de 270 m (în zona albiei râului Suceava).

Relieful din zona orașului și din împrejurimi este foarte variat, cu o fragmentare sub formă de platouri, coline (cueste) și dealuri (Zamca - 385 m, Viei - 376 m, Mănăstirii - 375 m, Țarinca - 435 m) separate de văile râurilor Suceava, Șcheia, Țîrguluț (Cacaina), Bogdana și Morii.

2.2. Tip climă

Poziția nordică a municipiului Suceava determină o climă temperat-continentală cu influențe baltice, cu caracter mai răcoros și umed, datorat în mare măsură anticiclonilor atlantic și continental.

La nivelul municipiului Suceava, s-au înregistrat în anul 2006 temperaturi medii anuale de 7,7⁰ C, cu o minimă absolută anuală de -24,2⁰ C și o maximă absolută anuală de 31,1⁰ C. Temperatura medie anuală în stația meteo Suceava în perioada 1991 - 2000, este de 7,5⁰ C.

Cantitatea anuală de precipitații atmosferice înregistrată la stația meteorologică Suceava în anul 2006 a fost de 814,1 l/mp.

Vânturile dominante sunt cele dinspre NV (peste 30% din zile), pe direcția văii râului Suceava. Viteza maximă a vântului, în anul 2006, a fost 8 m/s, iar viteza medie lunară a vântului a fost în jurul valorii de 3,5 m/s.

În principiu, condițiile climatice, în special în cursul anotimpurilor de tranziție, favorizează desfășurarea activităților turistice în aer liber, atât în zona Sucevei, cât și în arealul mai larg din jur, pentru care, de multe ori, punctul de plecare este tot Suceava.

2.3. Soluri

Solurile din raza orașului intră, în general, în categoria celor de silvostepă, solurile cernoziomice levigate fiind specifice zonei. Ele sunt cele mai fertile soluri din zonă, folosite la cultura cartofului, sfecelei de zahăr și a cerealelor. Pe terasele superioare se găsesc și soluri cenușii de pădure, cu o fertilitate mai scăzută.

În lunca Sucevei există soluri aluvionare, formate din depozite fluviale de pietriș și nisip, utilizate, în parte, pentru cultura legumelor și a cartofului.

2.4. Vegetație

În împrejurimile municipiului Suceava se găsește atât vegetație specifică zonei dealurilor, cât și cea caracteristică zonei de luncă.

Suceava și teritoriul înconjurător aparțin în întregime zonei pădurilor de foioase care, mult reduse în decursul vremurilor, au căpătat un aspect discontinuu.

Vegetația de luncă a Sucevei cuprinde plante hidrofile lemnoase (salcia, răchita, plopul, arinul) și ierboase (rogoz, pipirig, izmă, piciorul cocoșului etc).

Pe teritoriul municipiului și în împrejurimi se găsesc și plante rare, veritabile monumente ale naturii, ocrotite de lege.

De asemenea, se bucură de condiții bune de dezvoltare cerealele, plantele tehnice, legumele. În lunca Sucevei serele ocupă și ele un loc destul de însemnat, alături de livezile de pomi fructiferi ce acoperă versanții dealurilor din împrejurimi.

2.5 Fauna

Diversitatea condițiilor fizico-geografice din zonă se reflectă și în cadrul lumii animale prin bogăția de mamifere, mai ales ierbivore, precum și prin numeroasele păsări.

2.6 Arii protejate

Parcurile de agrement și monumente ale naturii de pe teritoriul municipiului Suceava⁴:

Nr. Crt.	Localitate/adresă	Denumire	Funcție/Deținător	Regim juridic
1.	Suceava (zona centrală)	Parcul central	Parc dendrologic Primăria Suceava	Stat
2.	Suceava (zona pr. Cacaina)	Parcul dendrologic Șipote	Parc dendrologic Direcția Silvică Suceava	Stat
3.	Suceava (zona Petru Rareș)	Parcul Curții Domnești	Primăria Suceava Primăria Suceava	Stat
4.	Suceava (zona str. Ștefan cel Mare)	Parcul Judecătorie	Parc dendrologic Primăria Suceava	Stat
5.	Suceava (în fața Muzeului de Științele Naturii)	Fagul roșu, Fagus silvatica	Monument al naturii specie rară	Stat

Tabel 2.6.1 - Parcurile de agrement și monumente ale naturii de pe teritoriul municipiului Suceava

⁴ Raport privind starea mediului în județul Suceava în semestru I 2008

Atuuri:

- Prezența unor forme de relief (platouri, coline și dealuri) ce asigură diversitate geoeologică și mozaic peisagistic
- Configurația orașului include două crânguri – Zamca și Șipote – care sunt situate la granițele orașului
- Existența unui climat temperat-continental cu influențe baltice, cu caracter mai răcoros și umed, care asigură condițiile necesare dezvoltării sporturilor de iarnă dar și zile „acceptabile” în sezonul de vară
- Fond funciar variat, cu fertilitate medie și scăzută, cu preabilități agricole (în special culturi de cartof, sfeclă de zahăr și cereale) și forestiere importante
- Teritoriul este localizat la interfața zonei de pădure cu luncă, ceea ce-i asigură diversitate ecologică
- Patrimoniu turistic natural complex (plante rare și faună cinegetică și piscicolă)
- În imediata vecinătate a municipiului se găsesc rezervații naturale (rezervația floristică Ponoare, Frumoasa, etc) și o faună diversificată

Disfuncționalități:

- Defrișările au condus la reducerea suprafețelor cu păduri în favoarea terenurilor arabile și a pajiștilor
- Reducerea nerațională a fondului forestier a determinat ca pădurile să capete un aspect discontinuu
- Lipsa unor măsuri de extindere a plantațiilor forestiere cu specii autohtone sau aclimatizate cu rol productiv sau cu funcție de protecție și funcție estetic-decorativă de-a lungul căilor de comunicație de interes european, național, regional și local, precum și în aria așezărilor omenești
- Peisajul urban (cu preponderență zonele aglomerate) determină existența unor deosebiri climatice între diferite puncte ale orașului
- Parcul de agrement Șipote are un aspect neîngrijit și mobilier urban neadecvat

3. Calitatea mediului

3.1. Aer⁵

Calitatea aerului este monitorizată de Agenția pentru Protecția Mediului, în diferite puncte strategice ale localității, cu stații automate de monitorizare, conform cu cerințele directivelor Uniunii Europene.

În luna mai a anului 2008 calitatea aerului a fost monitorizată în următoarele puncte:

- sediu APM (cartier Obcine) - stație de fond urban (analizoare NOx și O3 și PM10 gravimetric);
- stația de la Colegiul Național Mihai Eminescu (SV1) – stație de fond urban;
- stația de la Grădinița cu program normal nr. 12 din cartierul Cuza Vodă (SV2)– stație de tip industrial.

Indicatorii monitorizați prin intermediul echipamentelor care funcționează continuu au fost stabiliți conform Ord. 592/2002, care transpune în legislația română prevederile Directivelor Europene referitoare la calitatea atmosferei: dioxidul de sulf, oxizii de azot, ozonul, oxidul de carbon, pulberi materiale PM10, substanțe organice volatile benzen, toluen, etilbenzen și xileni, fiecare stație fiind prevăzută cu analizoarele corespunzătoare tipului în care a fost încadrată.

Valorile medii zilnice la indicatorii **dioxid de sulf, dioxid de azot, NO2, ozon (O3) și monoxid de carbon (CO)** rezultate în urma analizării, se încadrează în general **mult sub valorile limită sau concentrațiile maxime admise** stabilite de actele normative în vigoare

Concentrațiile medii zilnice de **pulberi în suspensie PM10**, monitorizate în cartierul Obcine – Sediul APM, **au depășit valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane (50 µg/mc)**, conform Ordinului M.A.P.M. nr. 592/2002, la 4 măsurători din cele 31 efectuate (12,9%). Valoarea limită zilnică a fost depășită de maxim 1,41 ori.

Sursele principale de poluare cu pulberi PM10 din această zonă sunt **traficul rutier zonal intens** (intrare în municipiul Suceava pe E85, drum municipal și acces Metro), în condițiile unei stări tehnice și de salubritate a străzilor din cartier necorespunzătoare, ca și apropierea stației de monitorizare de un teren parțial necultivat, situat la cca. 80 -100 m de acesta. La acestea se adaugă sursele industriale și instalații de ardere neindustriale (rezidențiale, instituționale etc.) de pe teritoriul municipiului Suceava.

Principalele surse de poluare a aerului din municipiul Suceava sunt legate de activitățile antropice și pot fi grupate pe 3 categorii:

- Activități industriale diverse, cu emisia de noxe (gaze, vapori sau pulberi) specifice în funcție de procesele tehnologice;
- Activități urbane specifice datorate în principal arderii combustibililor (în sistem centralizat sau individual);
- Traficul auto, cu emisia de poluanți specifici arderii combustibililor.

3.2. Ape

Teritoriul județului Suceava aparține în întregime bazinului hidrografic al Siretului.

Cel mai important curs de apă care străbate municipiul Suceava este râul cu același nume. Râul Suceava are o lungime de 170 km, izvorăște din Masivul Lucina, bazinul său hidrografic ocupă 26% din suprafața județului Suceava

⁵ Agenția de Protecție a Mediului Suceava: www.apmsv.ro

O zonă critică sub aspectul poluării apelor de suprafață și a celor subterane⁶ este cea din aval evacuare ape uzate provenite de la Stația de epurare orășenească administrată de S.C. ACET S.A. Suceava, pe tronsonul Tișăuți – confluență cu râul Siret.

3.3. Sol

Potrivit Planului Urban de Management al Mediului pentru municipiul Suceava, din punct de vedere al activităților industriale, principala cauză de deteriorare a calității solului în municipiul Suceava o constituie depozitarea inadecvată, timp de zeci de ani, a deșeurilor rezultate din unele procese tehnologice specifice industriei energetice, celulozei și hârtiei, prelucrarea lemnului etc.

Emisiile de gaze acidifiante (dioxid de sulf, oxizi de azot) și pulberi din arderea combustibililor fosili, în principal cărbuni, reprezintă surse de poluare nu doar a aerului, dar și a solului din jurul sursei de emisie. Pulberile conțin, alături de particule de carbon, metale grele, hidrocarburi, dintre care periculoase sunt hidrocarburile policiclice aromatice și diferiți alți compuși organici volatili absorbiți. Precipitațiile, vântul, gravitația, transferă acești poluanți din atmosferă pe sol, unde, acumulându-se, pot conduce la poluarea și acidifierea solului.

3.4. Zgomot

Zgomotul ambiental, definit prin HG 321/2005⁷, anexa 1, art. 20, ca fiind "ansamblul sunetelor nedorite, inclusiv dăunătoare, rezultate din activitățile umane, inclusiv cele provocate de mijloacele de transport, traficul rutier, feroviar și cele provenite din amplasamentele unde se desfășoară activități industriale..." reprezintă un factor de monitorizare privind calitatea mediului.

Traficul auto, feroviar și chiar aerian, precum și activitățile agenților economici industriali, constituie surse de zgomot inepuizabile.

STAS-urile⁸ prevăd că nivelul de zgomot admis pe străzile de legătură nu trebuie să depășească 70 decibeli (db), în piețe să nu fie mai mare de 65 db, iar pe magistrale – de maximum 85 db.

Din datele prezentate în *Raportul privind starea mediului în județul Suceava în semestrul I 2008*, elaborat de Agenția de Protecția Mediului, se constată că sursele de zgomot principale sunt cele legate de traficul auto, acestea creând disconfort populației, atât în zonele imediat limitrofe căilor de transport rutier, cât și în zone rezidențiale, parcuri, alte zone de recreere.

Pentru diminuarea valorilor zgomotului, sunt necesare sistematizarea și redimensionarea rețelelor stradale pentru a satisface solicitările de trafic, realizarea unor suprafețe cu perdele arboricole și arbusticole care să fie zone tampon între zona stradală și cele de locuit, condiționarea circulației pentru traficul greu pe arterele de centură și folosirea prioritară a autovehiculelor silențioase.

3.5. Riscuri naturale

În funcție de categoriile de producere a dezastrelor în urma fenomenelor naturale, se disting trei tipuri de riscuri naturale: alunecări de teren, scufundări și inundații (datorate scurgerii de torenți sau revărsării râului Suceava)

Zonele expuse la riscuri naturale cu care se confruntă municipiul Suceava sunt cele ale versanților alunecători. Alunecările de teren din municipiul Suceava sunt încadrate la tipul „alunecări de suprafață”.

⁶ Planul urban de management al mediului pentru municipiul Suceava - www.apmsv.ro

⁷ Hotărârea de Guvern nr. 321/2005, modificată și completată de HG 674/2007, privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental

⁸ STAS 10009-88 - Acustica în Construcții, Acustica Urbana - Limite admisibile ale nivelului de zgomot

O a doua categorie de zonă expusă la riscuri naturale este reprezentată de cursul râului Suceava, care prin acțiunea sa permanentă de erodare a malurilor, poate reprezenta un potențial pericol pentru spațiile aflate în apropierea sa.

Cauzele producerii inundațiilor sunt: viitura locală, eroziunea malurilor, depășirea malurilor albiei minore în zonele neamenajate.

3.6. Spații verzi

Suprafața spațiilor verzi în municipiul Suceava este de 2.373.884 mp⁹, din care:

- 686.030 mp – parcuri;
- 326.475 mp – scuaruri;
- 241.379 mp – aliniamente;
- 1.120.000 mp – terenuri (inclusiv terenuri afectate de alunecări).

În prezent, suprafețele ocupate de spațiile verzi se încadrează în normele legale impuse de legislația în vigoare, fiind de **22,31 de metri pătrați pe fiecare locuitor**, astfel **Suceava ocupând locul al doilea în cadrul județului** din acest punct de vedere. Spațiile verzi contribuie la purificarea aerului, dau aspect estetic orașului, reprezintă zone de odihnă și recreere pentru populație, contribuind la îmbunătățirea stării de sănătate a populației.

Pe lângă parcurile cu suprafețe relativ mari (Parc Șipote, Zamca), în municipiul Suceava pot fi întâlnite numeroase spații verzi cu rol decorativ precum și spații verzi cu acces limitat (spațiul verde de la Hanul Domnesc, de la Mănăstirea Sf. Ioan cel Nou, biserica Sf. Dumitru – Curtea Domnească).

Spațiile verzi periurbane din Suceava încadrate în grupa I, subgrupa 4 sunt grupate astfel:

- Păduri parc - aici a fost încadrat Parcul Șipote;
- Păduri de interes peisagistic din jurul monumentelor de cultură. Aici au fost cuprinse pădurile din jurul Cetății de Scaun și Cetatea Zamca;
- Benzi de pădure din jurul hotelurilor, motelurilor, cabanelor turistice;
- Pădurile destinate conservării și dezvoltării intensive a vânătorii și recreerii prin vânătoare de interes deosebit – Pătrăuți.

În jurul municipiului Suceava pe o rază de 25 km se găsesc spații verzi care deși nu figurează în amenajament ca spații destinate recreerii, populația le frecventează în număr ridicat, cum ar fi spre exemplu pădurea de la Ilișești, Adâncă și Pătrăuți.

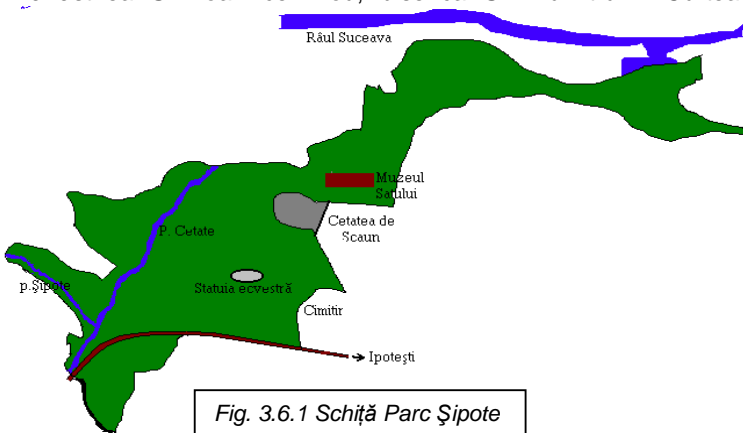

Fig. 3.6.1 Schiță Parc Șipote

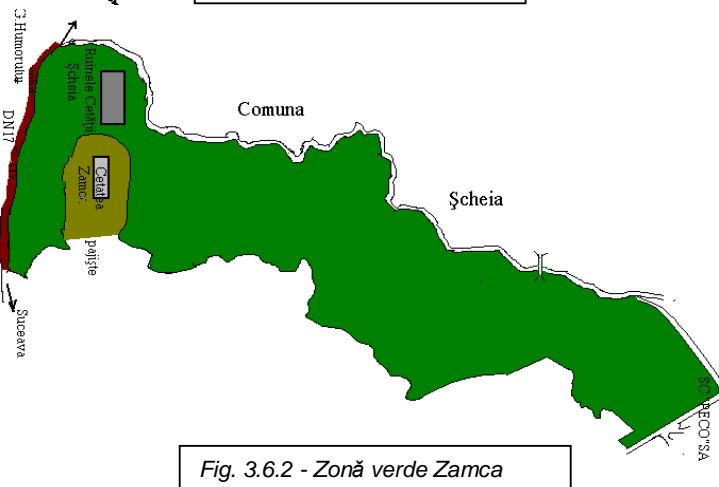

Fig. 3.6.2 - Zonă verde Zamca

⁹ Informații oferite de Direcția Tehnică Coordonare Servicii Publice – Biroul protecția mediului

În zonele rezidențiale spațiile verzi sunt reprezentate de garduri vii și zone înerbate. Lipsa unor spații amenajate pentru parcare a determinat ca o parte din aceste spații să fie ocupate de mașini. O caracteristică a acestor spații este aceea că nu sunt toaletate și au un aspect neîngrijit.

Una din problemele ridicate de populație este cea a locurilor de joacă în principal starea acestora care lasă foarte mult de dorit. Majoritatea locurilor de joacă sunt amenajate cu tehnologii vechi, din piese metalice care au devenit periculoase și care sunt la limita autorizării.

În acest scop s-au luat o serie de măsuri: astfel în anul 2007 a fost amenajat un loc de joacă modern în Parcul Areni, precum și trei locuri de joacă montate de societatea Rosal, în cartierele Burdujeni, Obcine și George Enescu.

Pe raza municipiului Suceava există 74 de locuri de joacă, Primăria având un studiu de fezabilitate privind reamenajarea în totalitatea a acestora.

În anul 2008 au fost scoase la licitație lucrările de modernizare a 8 locuri de joacă răspândite în toate cartierele localității. Este vorba despre cele de pe străzile Oituz, Aleea Venus, Octav Băncilă, Tineretului, Amurgului, Stațiunii, Florilor, precum și din parcul din preajma Stației CFR Ițcani.

Atuuri:

- Interes atât din partea populației cât și a administrației locale pentru reducerea gradului de poluare atmosferică
- Prezența unor surse de apă locale, sub și supraterane, ce asigură necesarul de consum industrial pe termen lung și o parte a consumului populației
- Locul al II-lea în județ din punct de vedere al spațiului verde pe fiecare locuitor (22,31 m²)

Disfuncționalități:

- Tendința de creștere a gradului de poluare atmosferică datorat traficului rutier zonal intens
- Aruncarea/depozitarea necontrolată a deșeurilor în Pârâul Mitoc determină poluarea acestuia și transformarea lui într-un focar de infecție
- Poluarea apelor de suprafață ca urmare a insuficienței capacități de epurare a apelor reziduale în stațiile de epurare
- Existența unor arii din zona industrială cu soluri poluate ce necesită tratare pentru stabilizare și reutilizare
- Solurile din parcuri, scuaruri și aliniamente necesită corectarea acidității provenite din folosirea substanțelor chimice în procesul de tratare a carosabilului în perioada de iarnă
- Nivel crescut de zgomot ambiental generat de traficul rutier atât în zonele imediat limitrofe căilor de transport rutier, cât și în parcuri și alte zone de recreere
- Existența în partea de NE și NV localității a pericolului de alunecări a versanților

- O parte a albiei râului Suceava este predispusă la inundare și necesită măsuri de îndiguire și consolidare
- O parte din spațiile verzi sunt netoaletate și necesită reamenajare
- Distrugerea spațiilor verzi adiacente locuințelor colective datorită parcării autovehiculelor
- Numeroase locuri de joacă sunt dotate cu tehnologie veche
- Lipsa perdelelor forestiere de protecție cu specii rezistente la noxe de praf, funingine, pulberi, etc. pentru delimitarea spațiilor poluante care emană aceste substanțe și zona rezidențială a municipiului Suceava

4. Patrimoniul tehnico-economic și edilitar

Municipiul Suceava este încadrat la **rangul II**, potrivit Legii nr. 351 din 2001¹⁰, ca expresie a importanței actuale și în perspectiva imediată a localității în cadrul rețelei din punct de vedere administrativ, politic, social, economic și cultural, în raport cu dimensiunile ariei de influență polarizate și cu nivelul de decizie pe care îl implică în alocarea de resurse.

Potrivit aceleiași legi, zona de influență a municipiilor de gradul II se situează între 200.000 până la 500.000 de locuitori iar ca rază de servire între 60-80 de km.

Teritoriul administrativ al municipiului Suceava, având o suprafață totală de 5.210 ha, cuprinde următoarele categorii de terenuri, grupate în funcție de folosință, destinație, suprafețe ocupate, astfel:

- *Terenuri cu destinație agricolă – 2.314 ha, din care:*
  - arabil – 1.984 ha;
  - livezi – 17 ha;
  - pășuni – 273 ha;
  - fânețe – 40 ha.
- *Terenuri neagricole – 2.896 ha, din care:*
  - forestier – 573 ha;
  - ape, bălți – 186 ha;
  - drumuri – 53 ha;
  - curți, construcții – 2.058 ha;
  - neproductiv – 26 ha (conform datelor furnizate de la Serviciul Cadastru – fond funciar).

4.1. Reglementări de urbanism

Municipiul Suceava are o formă de organizare trinucleară. Între cele trei nuclee de dezvoltare, respectiv vechiul centru istoric al Sucevei – zona centrală (cartierele Centru, Zamca, George Enescu și Obcine), zona Ițcani și zona Burdujeni, există interdependență atât administrativă cât și economică.

Urmare a dimensiunilor și complexității localității, în cadrul Planului Urbanistic General (PUG), municipiul Suceava a fost împărțit în 33 de UTR-uri (unități teritoriale de referință)¹¹, grupate după funcțiunea dominantă a zonei, omogenitate funcțională, caracteristici morfologice unitare sau pentru care sunt necesare planuri urbanistice zonale sau de detaliu. Ulterior, corespunzător funcțiilor dominante, fiecare zonă s-a împărțit în subzone, limitele unităților teritoriale fiind materializate după străzi, limite cadastrale sau limite naturale.

Totodată, în delimitarea UTR-urilor, s-a ținut seama de ansamblurile de locuit, cartierele și localitățile componente în teritoriu.

Raportând realizarea PUG la teoriile de dezvoltare teritorială putem remarca că începând din 1999, odată cu realizarea PUG, s-a încercat o dezvoltare organizată fără a avea o viziune asupra dezvoltării urbane de ansamblu a localității.

Având în vedere acestea s-a identificat nevoia de revizuire a PUG prin realizarea unui plan de dezvoltare dirijat, din perspectiva viziunii strategice de dezvoltare a localității și a caracteristicii trinucleare.

¹⁰ Legea nr. 351/2001 - pentru aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV a – Rețeaua de localități, modificată prin Legea nr. 100/2007

¹¹ Planul Urbanistic General aprobat de Consiliul Local în anul 1999.

Atuuri:

- Municipiul are o arie de influență mare față de celelalte orașe din județ
- Existența a trei centre, nuclee de dezvoltare între care există interdependență și care fac ca influența în zona periurbană să fie mai mare
- Posibilitatea de creare a noi zone de dezvoltare în ariile limitrofe

Disfuncționalități:

- Lipsa unei viziuni urbanistice și peisagistice de ansamblu, unitare, pentru o dezvoltare armonioasă a localității
- Spații industriale dezafectate și aflate în stare de degradare
- Supraaglomerare urbană, mai ales în zonele rezidențiale

4.2. Utilitățile publice

Dezvoltarea unui teritoriu depinde în primul rând de starea, tipologia, rangul și nivelul de dezvoltare a infrastructurilor teritoriale. Acestea sunt primele care se implementează în cadrul teritoriului (ca și configurație spațială, tipologie și rang) și dictează mai departe modul de dezvoltare ale celorlalte componente antropice (așezări, modul de valorificare economică a teritoriului, formele de prezervare a mediului etc.). Din această perspectivă, în strategiile de dezvoltare teritorială și de orientare a fondurilor de investiții, ca prioritate trebuie să se regăsească investițiile în infrastructuri și ulterior în alte componente teritoriale.

4.2.1 Serviciul de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate

Gestiunea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare precum și exploatarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare în municipiul Suceava sunt asigurate de societatea comercială pe acțiuni ACET Suceava.

Conform informațiilor furnizate de societatea comercială ACET, alimentarea cu apă a municipiului Suceava este realizată din următoarele surse:

- Ape de suprafață:
  - Sursa Mihoveni – care tratează apa captată din râul Suceava cu o capacitate totală instalată de 5.500 mc/oră și capacitate exploatată de 350 mc/oră;
  - Sursa Dragomirna - care tratează apa de suprafață din Lacul Dragomirna cu o capacitate totală instalată de 1.100 mc/oră iar capacitatea exploatată de 280 mc/oră;
- Ape subterane:
  - Sursa Berchișești – are 75 de puțuri cu o capacitate totală instalată de 2.900 mc/oră iar capacitate exploatată de 2.300 mc/oră.

Aria de operare a societății în anul 2006 precum și situația contorizării consumului de apă se prezintă astfel:

Nr. Crt.	Tip utilizator	Număr total existent	Total puncte de consum	Puncte de consum contorizate	Puncte de consum necontorizate
1.	Agenți economici	951	1.360	1.323	37
2.	Blocuri de locuințe	851	1.852	960	892
3.	Case	3.826	3.826	2.508	1.318
	Total	5.628	7.038	4.791	2.247

Tabel 4.2.1 - Tipuri de utilizatori și situația contorizării consumului de apă rece

Conform informațiilor oferite de societatea comercială ACET pe anul 2007, conductele sistemelor de transport și distribuție a apei potabile, în municipiul Suceava, sunt construite din toată gama de materiale: oțel, azbociment, premo, fontă, PVC, cu o lungime de 228,8 km.

Calitatea apei distribuite a respectat caracterul de potabilitate conform Legii nr. 458/2002 completată și modificată prin Legea nr. 311/2004 privind calitatea apei potabile, atât din punct de vedere fizico-chimic, cât și din punct de vedere bacteriologic. Permanent, calitatea apei este monitorizată prin laboratoarele proprii și de către Autoritatea de Sănătate Publică Suceava, neînregistrându-se neconformități. În cazul apariției unor surse de poluare, societatea, conform legii, a întocmit un „Plan de prevenire și combatere a poluărilor accidentale” pentru a preveni modificarea calității apei livrate consumatorilor.

Există posibilități de extindere ale rețelei de apă potabilă, conform datelor furnizate de ACET, în cartierul Tineretului, Tătărași, Laniștei, Dumbrăvii, Ițcani și în zona Metro-DN 85, precum și în localitățile limitrofe.

Sistemul de canalizare este mixt, menajer și pluvial și funcționează atât gravitațional, cât și cu ajutorul stațiilor de pompare în municipiul Suceava. Dintre problemele sistemului de canalizare amintim: colectoare deteriorate, prăbușite, dimensionate neadecvat și care prezintă infiltrații și exfiltrații, cât și lipsa în unele zone locuite a rețelelor de colectare a apelor uzate.

Lungimea rețelelor de canalizare, în municipiul Suceava, este de 369 km din care 350 km reprezintă canalizare unitară iar 19 km canalizare ape pluviale. Materialele utilizate la rețeaua de canalizare sunt în proporție de 96% beton, 1% PVC iar 3% oțel. Conductele au în procent de 8% o vechime de peste 80 de ani, 42% o vechime de între 55 – 30 ani iar 50% au o vechime mai mică de 30 de ani.

Stația de epurare are o capacitate totală proiectată de 1.870 l/s. Aceasta dispune de o tehnologie învechită, ineficientă, care nu mai corespunde normelor UE privind calitatea apelor epurate deversate în emisari iar utilajele au durata de viață expirată¹².

Stația de epurare este supradimensionată având în vedere nevoile municipiului Suceava iar la echipamentul existent are o eficiență de tratare scăzută și utilizează o mare cantitate de energie.

Există posibilități de extindere ale rețelei de canalizare, conform datelor furnizate de ACET, în cartierul Tineretului, Tătărași, Laniștei, Dumbrăvii, Ițcani și în zona Metro-DN 85.

Prestarea serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare s-a realizat în condiții de continuitate – 24 ore/zi – în municipiul Suceava.

Calitatea apelor uzate epurate nu s-a încadrat în limitele aprobate la unii parametri din cauza eficienței scăzute a proceselor de tratare mecano-biologică din stațiile de epurare datorată tehnologiilor și utilajelor uzate fizic și moral.

¹² Conform Raportului privind activitatea SC ACET SA Suceava în anul 2006

Începând cu anul 2007, în municipiul Suceava se află în derulare programul ISPA, titlul proiectului fiind: „Reabilitarea și optimizarea sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și modernizarea stației de epurare din municipiul Suceava”¹³.

Prin implementarea acestui proiect se urmărește respectarea Directivelor Comunității Europene privitoare la mediu și extinderea asigurării serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare în municipiul Suceava. Data de finalizare a lucrărilor este preconizată pentru 31.12.2010.

4.2.2 Serviciul de salubritate

Serviciul public de salubritate din municipiul Suceava, prin cele două componente salubritate stradală și salubritate menajeră, este asigurat de SC Rosal Grup SRL.

Salubritatea stradală cuprinde activități precum curățarea propriu-zisă a străzilor și dezapezirea căilor publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei, îngheț sau ninsoare.

Salubritatea menajeră cuprinde activități de colectare și de transport a deșeurilor menajere produse de populație și agenții economici, instituții publice la punctul final de tratare. Se pune accent deosebit pe separarea la sursă a diferitelor categorii de deșuri (deșuri de ambalaje, deșuri periculoase din deșeurile menajere, deșeurile voluminoase, deșeurile de echipamente electrice și electronice), eficientizarea fluxului de deșuri colectate selectiv, reducerea cantităților de deșuri eliminate prin depozitare.

Colectarea selectivă se face pe următoarele tipuri de deșuri și colectoare:

- Deșuri reziduale în containere de 1,1 mc;
- Deșuri organice în pubele de 120 l și 240 l;
- Deșuri de ambalaj (plastic, metale, etc) în containere tip clopot;
- Hârtie-carton în containere tip clopot;
- Sticlă în containere tip clopot.

Colectarea deșeurilor reziduale și organice din municipiul Suceava în cazul blocurilor cu până și peste 4 etaje se realizează zilnic iar în cazul caselor individuale colectarea se face odată pe săptămână. Deșeurile de hârtie-carton, sticlă și plastic sunt colectate cu o frecvență de o dată pe săptămână.

Colectarea deșeurilor menajere periculoase se asigură prin două puncte mobile dotate cu recipiente corespunzătoare

Depozitarea deșeurilor menajere și a celor asimilate menajere se realiza până la sfârșitul anului 2008 la depozitul de pe strada Mirăuți, pe malul râului Suceava. Depozitul având capacitatea de depozitare și durata de funcționare depășită a fost închis și are ca termen de finalizare a lucrărilor de închidere 30 martie 2011. Lucrări ce vor presupune executarea unui dig de protecție a depozitului pe malul drept al râului Suceava, realizarea unui dren colector, bazin de recepție-decantare, stație de pompare automată, nivelarea suprafeței depozitului, impermeabilizarea depozitului, împrejmuirea cu plasă de sârmă, înierbarea suprafeței și monitorizarea acestuia timp de 30 de ani.

În județul Suceava vor fi realizate două depozite ecologice de deșuri, respectiv la Moara și Pătrăuți. Cel de la Moara, care va prelua gunoierul din majoritatea localităților din județ, inclusiv din municipiul Suceava, va avea capacitatea de 5,4 milioane de metri cubi și o suprafață de peste 22,5 hectare.

De la 1 ianuarie 2009 depozitarea deșeurilor menajere din municipiul Suceava se face la depozitul Antilești de lângă Fălticeni, urmând ca în perioada 2010-2011 să fie realizată prima celulă a depozitului ecologic de la Moara, care va avea o capacitate de 1,75 milioane metri cubi și o suprafață de peste 2 hectare.

¹³ Informații mai ample cu privire la derularea programului ISPA se pot obține din „Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice din municipiul Suceava”, pag 25-38

4.2.3 Serviciul de alimentare cu energie termică și electrică

Energie termică

Titular al activității principale de producere a **energiei termice** în municipiul Suceava este societatea comercială pe acțiuni **Termica** Suceava.

SC Termica SA Suceava are în structura organizatorică și funcțională două capacități de producție și anume:

- Centrala electrică de termoficare, cu funcționare pe cărbune cu putere electrică instalată de 100 MW și o capacitate termică instalată de 520 MWe;
- Centrală termică pe hidrocarburi cu putere instalată de 336 MWe.

Asigurarea energiei termice se face preponderent din sursele CET pe cărbune în perioada sezonului rece și din CT pe hidrocarburi în perioada de vară, când se înregistrează consumuri reduse.

Structura consumatorilor din sistemul centralizat de termoficare este următoarea:

- Populație - 100 asociații de proprietari (61.200 locatari , 25.700 apartamente);
- Agenți economici - 639;
- Unități bugetare - 38;
- Case particulare – 165.

Furnizarea energiei termice către populație, agenți economici, instituții publice se realizează prin intermediul punctelor termice, rețelelor de transport și distribuție în lungime de¹⁴:

- 49 puncte termice (PT);
- 52,04 km rețele primare – de transport (RT – cu diametre cuprinse între 50-800 mm);
- 409,44 km rețele secundare – de distribuție (RD – cu diametre cuprinse între 15-300 mm).

În prezent la SC TERMICA SA se derulează lucrări ample de reabilitare și modernizare prin fonduri puse la dispoziție de proiectul „Suceava – Utilități și mediu la standarde europene”, prin proiectul guvernamental „Termoficare 2006 - 2015, căldură și confort”¹⁵, precum și din alte fonduri.

De asemenea, societatea urmărește și introducerea celor mai bune tehnici pentru reducerea progresivă a emisiilor de noxe și pulberi prin realizarea, în perioada 2006-2017, a unui program de lucrări de mediu.

Pe parcursul anilor 2006 - 2008 au fost realizate lucrări de modernizare a 12 puncte termice și a rețelelor termice aferente la 11 dintre acestea precum și lucrări de reabilitare a cca. 1 km de rețea de transport (ceea ce reprezintă cca. 21% din volumul de lucrări necesar a fi realizate).

Energia electrică

Distribuția și furnizarea **energiei electrice** este asigurată de **E.ON Moldova**. Compania este împărțită în două departamente **E.ON Moldova Distribuție** și **E.ON Moldova Furnizare**.

Municipiul Suceava are asigurată rețeaua de energie electrică pe toată suprafața locuibilă. Rețeaua de energie electrică deservește atât populația cât și industria din localitate.

Numărul total al consumatorilor de energie electrică, la finele anului 2007, este de 259.204 din care:

- Consumatori casnici – 242.860;

¹⁴ Strategia privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice din municipiul Suceava – Aceasta oferă informații ample cu privire la distribuția punctelor termice din municipiului și despre lucrările de reabilitare executate precum și cele care vor fi realizate. De asemenea sunt prezentate și principalele date de producție a energiei termice pentru ultimi trei ani precum și estimările pentru următorii trei ani

¹⁵ Pentru implementarea acestui program s-a realizat un „Studiu de fezabilitate privind modernizarea sistemului de transport și distribuție energie termică – 40 PT și rețele termice aferente, din municipiul Suceava” – care este de fapt o reactualizare a calendarului de derulare a lucrărilor de investiții

- Mici consumatori – 16.096;
- Mari consumatori – 248.

Potrivit datelor furnizate de E.ON Moldova Distribuție, la nivelul municipiului Suceava, situația rețelei de energie electrică se prezintă astfel:

- Volumul de instalații, lungime/număr pe nivele de tensiune:
  - 186,1 km – linii electrice subterane de medie tensiune;
  - 791,6 km – linii subterane de joasă tensiune;
  - 53,7 km – linii electrice aeriene de medie tensiune;
  - 83,4 km – linii aeriene de joasă tensiune;
  - 255 de posturi de transformare;
  - 9 stații de transformare.
- Vechimea instalațiilor liniilor aeriene de medie tensiune se prezintă astfel:
  - 22,45% au o vechime între 0-20 de ani;
  - 21,09% între 20-30 ani;
  - 40,47% între 30-40 ani;
  - 15,99% au o vechime mai mare de 40 de ani.
- Vechimea instalațiilor liniilor aeriene de joasă tensiune:
  - 11,90% au o vechime între 0-20 ani;
  - 12,35% între 20-30 ani;
  - 47,50% între 30-40 ani;
  - 28,23% au o vechime mai mare de 40 de ani.
- Vechimea posturilor de transformare:
  - 19,51% au o vechime între 0-20 ani;
  - 48,99% între 20-30 ani;
  - 25,37% între 30-40 ani;
  - 6,13% au o vechime mai mare de 40 de ani.

Referitor la posibilitățile extinderii rețelelor electrice, conform Legii nr. 13 din 2007 – legea energiei electrice, se realizează cu fonduri din bugetele locale, din bugetele de stat sau din alte fonduri legal constituite.

4.2.4 Serviciul de iluminat public

Sistemul de iluminat public din municipiul Suceava este format din 229,04 kilometri de rețea, stâlpi, lămpi și transformatoare. Cu toate că rețeaua de iluminat public acoperă toată rețeaua stradală sunt foarte mari probleme, cablurile sunt îmbătrânite, unele sunt vechi de 40 - 50 de ani.

Serviciul de iluminat public din Municipiul Suceava cuprinde:

- Iluminatul stradal-rutier;
- Iluminatul stradal-pietonal;
- Iluminatul arhitectural;
- Iluminatul ornamental;
- Iluminatul ornamental-festiv.

Iluminatul stradal-rutier și iluminatul stradal-pietonal este asigurat de aproximativ 4.650 corpuri de iluminat susținute de 2.449 de stâlpi de metal respectiv de 2.151 de stâlpi de beton.

La sfârșitul lunii noiembrie 2008, în urma demersurilor realizate de Primăria Suceava, iluminatul public, aflat până în acel moment în administrarea E.ON Moldova Distribuție, a trecut în proprietatea Consiliului Local Suceava.

La nivelul anului 2009, întreținerea sistemului de iluminat public se asigură pe baza a 3 contracte:

- contract de furnizare a energiei electrice încheiat cu E-ON MOLDOVA S.A;
- contract de lucrări, întreținere iluminat public încheiat cu S.C. ELCO S.A;
- contract de furnizare de produse (corpuri și echipamente) necesare iluminatului public încheiat cu S.C. ENERGOCHIM S.R.L.

4.2.5 Rețeaua de gaze

Principalul distribuitor de gaze naturale în județul Suceava este **E.ON Gaz Distribuție Regiunea Nord**.

Potrivit datelor furnizate de E.ON Gaz Distribuție la nivel municipiului Suceava situația rețelei de gaze se prezintă astfel:

- lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor este de 125,743 km;
- Caracteristici tehnice:
  - 80% oțel;
  - 20% polietilenă.
- Vechime:
  - 104,492 km din perioada 1984 – 2000;
  - 21,25 km din perioada 2000 – 2008.

Programul de distribuire a gazului este permanent.

4.2.6 Serviciul de transport public local

Operatorul principal al activităților de transport public local în municipiul Suceava este societatea comercială Transport Public Local SA.

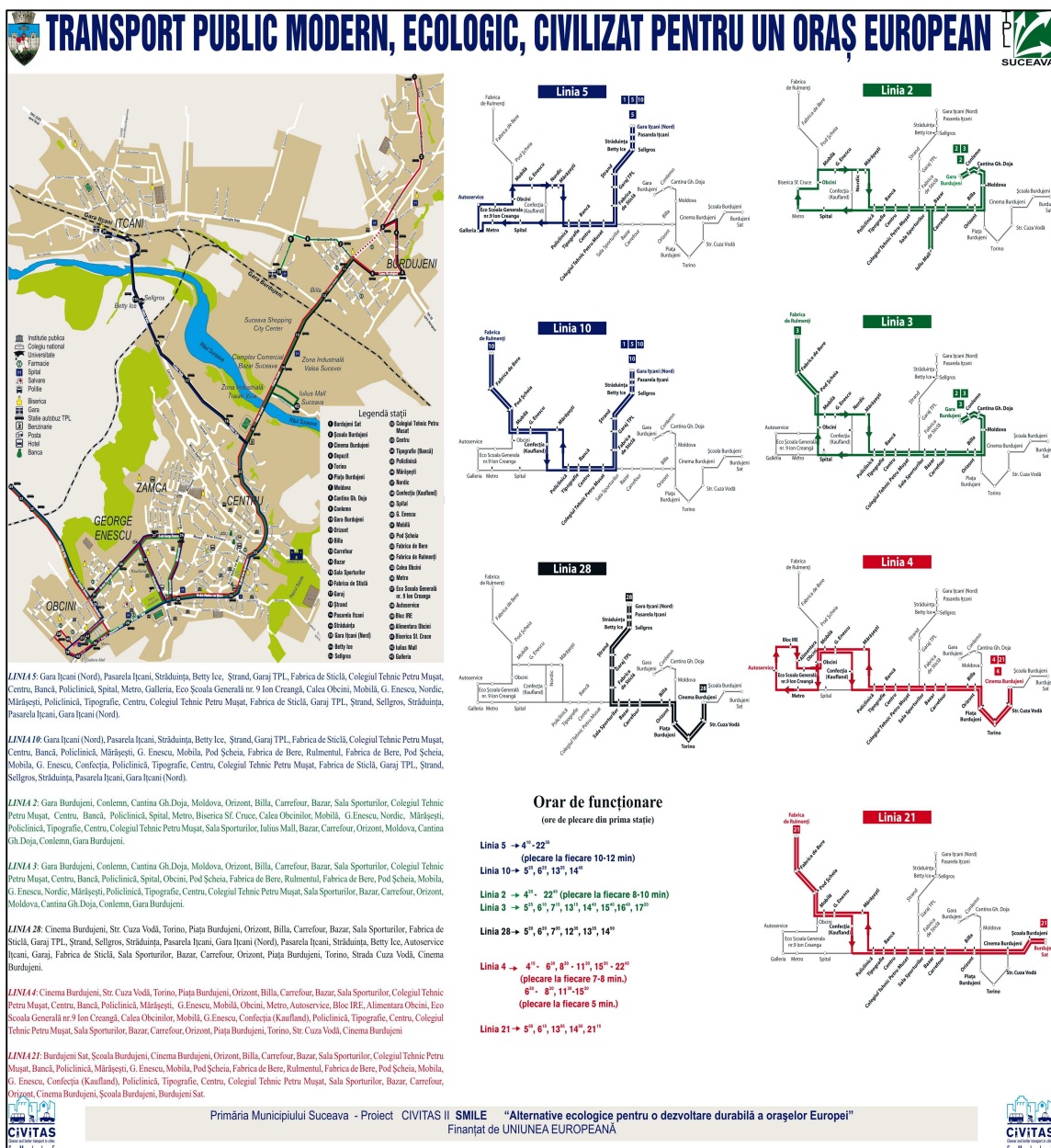
Parcul auto al SC TPL SA este format din:

- 33 autobuze, din care 30 noi și 3 autobuze vechi;
- 10 microbuze folosite pentru activitatea de Maxi-Taxi.

SC TPL SA deservește 12 trasee care fac legătura între toate cartierele municipiului, după nevoile și solicitările de transport ale publicului călător. Zilnic între orele 0.00 și 24.00, se efectuează peste 400 curse. Frecvența acestor curse este cuprinsă între 4 minute la traseul linie 4 până la 45 minute la traseul liniei 30.

Există și o serie de operatorii privați de transport public dar care au trasee stabilite pentru rutele din afara orașului, dar de remarcat este faptul că aceștia realizează și o serie de trasee interne care de fapt sunt ale societății de transport public.

Fig. 4.2.2 - Trasee pe care se desfășoară transportul public în municipiul Suceava

4.2.7 Rețea telecomunicații

Rețeaua de telecomunicații este asigurată de rețeaua de telefonie, televiziune și internet. Activitatea de telefonie cuprinde atât telefonia fixă cât și cea mobilă, accesul la televiziune este asigurat de firme ce fac distribuție prin cablu sau utilizându-se antene speciale. Accesul la internet este asigurat de firme de specialitate, gradul de acoperire și calitatea serviciilor fiind la nivelul nevoilor și cerințelor.

Serviciile de telefonie fixă, mobilă și internet sunt asigurate de Romtelecom, Vodafone, Orange, Zapp, Cosmote, RCS-RDS. Acoperirea municipiului de către aceste servicii este de 100%. Rețeaua telefonică a orașului Suceava este digitalizată în proporție de 100%.

Atuuri:

- Municipiul Suceava beneficiază de toate tipurile de servicii de utilități publice, existând posibilitatea de extindere atât către zonele urbane noi dezvoltate cât și în zonele rurale vecine
- Municipiul dispune de sistemul de colectare selectivă a deșeurilor menajere și a celor asimilat menajere
- Existența a două puncte de colectare a deșeurilor periculoase dotate cu colectoare adecvate
- Infrastructura de telecomunicații este bine dezvoltată și are un grad ridicat de acoperire
- Municipiul Suceava dispune de o rețea de transport public în general bine dezvoltată, care acoperă întreaga suprafață a orașului și care asigură în condiții de confort mediu transportul locuitorilor de la domiciliu spre zonele de interes general

Disfuncționalități:

- Rețeaua de distribuție a apei orașului Suceava deservește 83.000 de persoane, ceea ce face ca doar cca. 80% din totalul populației să aibă acces la apa distribuită prin rețea
- Lipsa unui rezervor și a rețelei specifice în zona Burdujeni III, determină ca aproximativ 13.800 de locuitori să nu aibă acces la sistemul de alimentare cu apă
- Lipsa sistemului de alimentare cu apă pentru aproximativ 2.000 de persoane din cartierul Ițcani
- Pierderi ridicate de apă din rețeaua de distribuție determinate de vechimea relativ mare a rețelei face absolut necesar restructurarea acesteia
- Rețeaua de canalizare nu acoperă întreg municipiul, conform rapoartelor, 75.000 de persoane, adică cca. 65% din total populației, sunt racordate la rețea
- Stația de epurare este supradimensionată având în vedere nevoile municipiului Suceava
- Lipsa unei gropi ecologice de depozitare a deșeurilor
- Populația este slab educată în vederea separării la sursă a principalelor fracțiuni de deșeuri
- Pierderi mari de energie termică și agent primar
- Neatingerea parametrilor de confort termic în cadrul locuințelor și a altor imobile racordate la rețeaua centralizată de termoficare
- Sistemul de iluminat public se află într-o stare avansată de degradare

- Rețeaua de alimentare cu gaze naturale nu acoperă întreg municipiul (cartierele Burdujeni Sat și Ițcani și cartierele nou construite)
- Transportul public local nu acoperă și zonele limitrofe municipiului Suceava (Ipotești, Lisaura, Tișăuți, Șcheia, Plopeni și Salcea)
- Capetele de trasee, în special cele de la Cinema Burdujeni, Gara Burdujeni, Gara Ițcani, sunt neamenajate corespunzător

4.3. Fond locuibil

Evoluția fondului locativ în municipiul Suceava, în perioada 2002 - 2007, grafic se prezintă astfel:

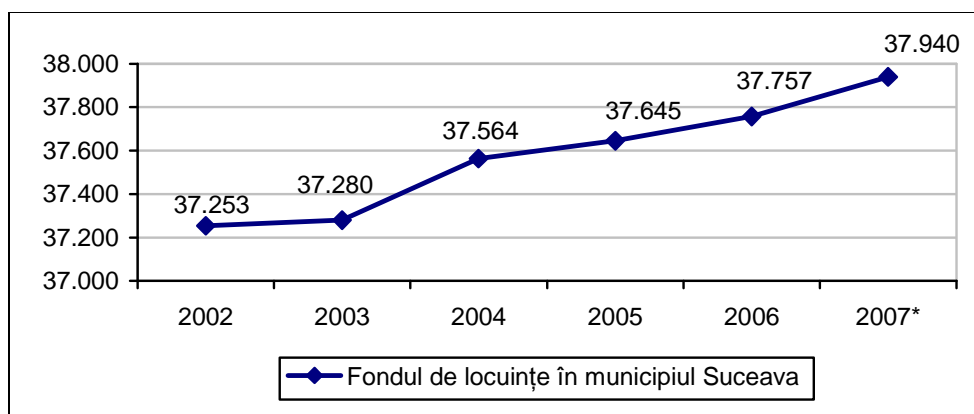

Fig. 4.3.1 - Evoluția fondului locativ în municipiul Suceava, în perioada 2002-2007

În anul 2004, prin programul desfășurat în cadrul Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței prin Agenția Națională pentru Locuințe, au fost recepționate un număr de 176 locuințe din care 96 ANL, 32 sociale și 48 necesitate.

La nivelul anului 2007 raportul fondului locativ de stat și cel privat se prezintă astfel:

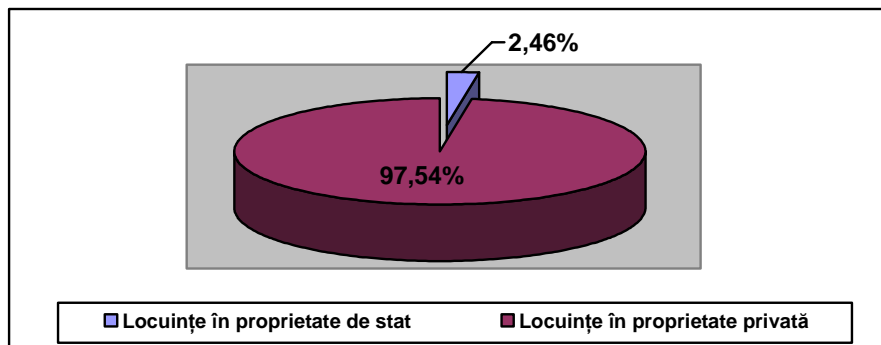

Fig. 4.3.2 - Locuințe în proprietate de stat/Locuinețe în proprietate privată

Atuuri:

- O parte din fondul locativ al municipiului a intrat în programul de izolare termică a clădirilor
- Municipiul dispune de teren unde pot fi dezvoltate noi zone rezidențiale

Disfuncționalități:

- Oferta de locuințe la nivelul municipiului este insuficientă raportat la cererea existentă
- Locuințe sociale insuficiente în raport cu necesitățile existente
- Nivelul scăzut al eficienței energetice și de izolare fonică a clădirilor
- Aspect estetic necorespunzător al blocurilor de locuințe vechi
- Nu există un regulament privind designul unitar al clădirilor

4.4. Căi de comunicații

Gradul de dezvoltare a căilor de comunicație ilustrează sugestiv nivelul de viață materială al unei localități. Deplasarea în spațiu a persoanelor și a bunurilor constituie o realitate perceptibilă de la sine. Fenomenul are loc uneori cu o frecvență cotidiană, decurgând din cerințele de ordin social și economic.

Rolul rețelei căilor de comunicație în dezvoltarea economică și socială a teritoriului este determinant, în prezent o infrastructură de transport funcțională reprezintă un factor de avantaj major în competiția regională, națională și internațională. Un alt aspect specific al acestui tip de infrastructură este că afectează nu numai comunitatea locală ci și pe cei aflați în tranzit, acesta reprezentând într-un fel „carte de vizită” a teritoriului respectiv.

Rețeaua de căi de comunicație la nivelul municipiului Suceava este formată din:

- rețeaua de căi feroviare;
- rețeaua de căi rutiere;
- rețeaua de căi aeriene.

4.4.1 Rețeaua de căi feroviare

Orașul Suceava este situat pe magistrala 500 a Căilor Ferate Romane, cu legătură la Bacău și București. Calea ferată, prin cele 3 gări (Ițcani, Burdujeni și Șcheia), leagă orașul Suceava de București, de localitatea Vicșani spre Ucraina și cu municipiul Vatra-Dornei spre Transilvania, făcând astfel legătura cu toate zonele țării.

Gărilile Burdujeni și Ițcani sunt adevărate monumente arhitecturale ce constituie punct de atracție și sunt incluse în Lista Monumentelor Istorice¹⁶ din municipiului Suceava ca monumente istorice de categorie B.

4.4.2 Rețeaua de căi aeriene

Aeroportul "Ștefan cel Mare" - Suceava este amplasat la 11,2 km est față de orașul Suceava și la 30.5 km vest de orașul Botoșani, accesul fiind posibil prin DN 29 ce leagă cele două orașe.

Activitatea aeroportuară se desfășoară conform prevederilor Codului Aerian Român, acordurilor și convențiilor autorităților aviatice internaționale la care România a aderat.

În prezent, R.A. Aeroportul "Ștefan cel Mare" - Suceava este în subordinea Consiliului Județean Suceava.

Aeroportul are curse de șase ori pe săptămână la București în aeroportul Henri Coanda Otopeni (OTP). Societățile de transport aerian care operează sunt Tarom și Carpatair.

4.4.3 Rețeaua de căi rutiere

Municipiul Suceava dispune de o rețea stradală¹⁷ însumând 138,528 km care sunt clasificate astfel:

- 22,125 km - străzi categoria I-a - reprezentând 15,97% din total;
- 17,855 km - străzi categoria a -II-a - reprezentând 12,89% din total;
- 34,187 km - străzi categoria a - III-a - reprezentând 24,68% din total;
- 64,361 km - străzi categoria a - IV-a - reprezentând 46,46% din total.

Din lungimea totală a străzilor municipiului Suceava:

- 82,585 km reprezintă lungimea străzilor cu îmbrăcăminte din asfalt;
- 13,831 km reprezintă lungimea străzilor cu îmbrăcăminte din beton;
- 42,112 km reprezintă lungimea străzilor cu îmbrăcăminte din balast.

Suprafața părții carosabile a străzilor din municipiul Suceava reprezintă 960.406 mp din care 553.193 mp sunt ocupați cu covor asfaltic, 120.050 mp au îmbrăcămintea din beton și 287.163 mp au îmbrăcămintea din balast, iar suprafața totală a trotuarelor este de 148.339 mp .

Legăturile cu marile orașe sunt asigurate prin următoarele drumuri principale:

- E85 – DN 2 (București – Suceava – Siret);
- E676 – DN17 (Suceava – Gura Humorului – Dej);
- E58 – DN29 (Suceava – Botoșani);
- DN29A (Suceava – Dorohoi).

În privința dezvoltării infrastructurii s-au luat o serie de măsuri, una dintre acestea fiind realizarea unor rute ocolitoare care să asigure devierea traficului, în special a celui greu, din municipiul Suceava pe teritoriul unor localități limitrofe. Una din rute va trece prin comunele Ipotești și Salcea, finanțarea fiind asigurată prin Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est - iar cealaltă va trece prin comunele Moara, Șcheia și Pătrăuți - finanțarea fiind asigurată de la Ministerul Transporturilor.

Durata de realizare a lucrărilor rutei ocolitoare a Sucevei, menită a devia traficul greu prin comunele Șcheia, Moara și Pătrăuți a fost estimată la circa trei ani. Lungimea acestei porțiuni din șoseaua de centură este de 13,2 kilometri, iar lucrările sunt extrem de complexe mai ales pentru faptul că o parte din terenul pe care se va construi ruta ocolitoare trebuie consolidat.

Pentru fluidizarea traficului din municipiul Suceava a fost realizat un **Studiu de circulație** prin care s-a evidențiat principalele aspecte negative referitoare la infrastructura rutieră din municipiu. Prin noul studiu se are în vedere:

¹⁶ Prin Ordinul nr. 2314 din data de 8 iulie 2004 al Ministrului Culturii și Cultelor a fost adoptată Lista Monumentelor Istorice

¹⁷ Conform datelor furnizate de la Serviciul Administrarea Străzilor – www.primariasv.ro

- identificarea de soluții pentru securitatea circulației pietonilor și asigurarea continuității deplasării acestora;
- amenajări specifice în apropierea instituțiilor de învățământ;
- stații de transport în comun;
- parcuri de reședință și de carosabil, subterane sau supraterane;
- instituirea de sensuri unice și revizuirea celor existente;
- lărgiri de străzi și amenajarea de trotuare;
- treceri de pietoni;
- construirea de artere de legătură;
- piste pentru bicicliști și pentru scuară de separare fizică a sensurilor de circulație.

Sporirea enormă a numărului de autoturisme deținute de populație, dar și creșterea traficului rutier ridică alte probleme spinoase, reprezentate de modernizarea infrastructurii rutiere și crearea unor spații de parcare, ce vin în contradicție cu nevoia stringentă de spații verzi și de recreere.

Atuuri:

- Situarea pe drumurile europene E85, E676 și E58 asigură legătura pe cale rutieră Sud-Nord și Est-Vest cu restul țării
- Municipiul Suceava are realizat un Studiu de circulație care stă la baza optimizării soluțiilor tehnico-economice pentru proiectele de investiții ale lucrărilor de infrastructură rutieră și transport public în comun
- Important nod feroviar cu linii electrificate
- Prezența unui aeroport cu posibilități largi de afirmare a traficului aerian

Disfuncționalități:

- La nivelul municipiului există o neconcordanță între creșterea valorilor de trafic și fondurile alocate pentru întreținerea drumurilor
- Nivelul scăzut al infrastructurii rutiere modernizate face ca pe anumite tronsoane de drum traficul să nu se desfășoare în condiții optime
- Șosele înguste
- Trafic intens și aglomerat
- Lipsa șoselelor ocolitoare care să preia traficul greu
- Proasta întreținere a infrastructurilor aferente drumurilor (rigole de scurgere a apei pluviale, marcaj prost al drumurilor, etc)
- Prezența unor sectoare de drum supuse unui risc foarte mare de degradare în urma acțiunii proceselor naturale (alunecări, eroziune în mal, inundații prin revărsare și inundații torențiale)
- Nu există suficiente locuri de parcare iar cele existente nu sunt amenajate
- Lipsa pistelor pentru bicicliști

- Necesitatea creării unei noi căi de legătură între cele 3 nuclee, pentru decongestionarea și fluidizarea circulației rutiere
- Echiparea necorespunzătoare și nivelul ridicat al uzurii infrastructurii stațiilor feroviare (excepție făcând stația Burdujeni, care a fost prinsă într-un program de reabilitare a marilor stații)
- Infrastructura de mișcare aeroportuară slab dezvoltată și nemodernizată

5. Mediul economic și de afaceri

5.1. Economia locală pe sectoare și ramuri industriale

La începutul anului 2007, erau înregistrate la Oficiul Registrului Comerțului 3.982 de societăți comerciale care aveau sediul social pe raza municipiului Suceava. Având în vedere forma de constituire, se observă că:

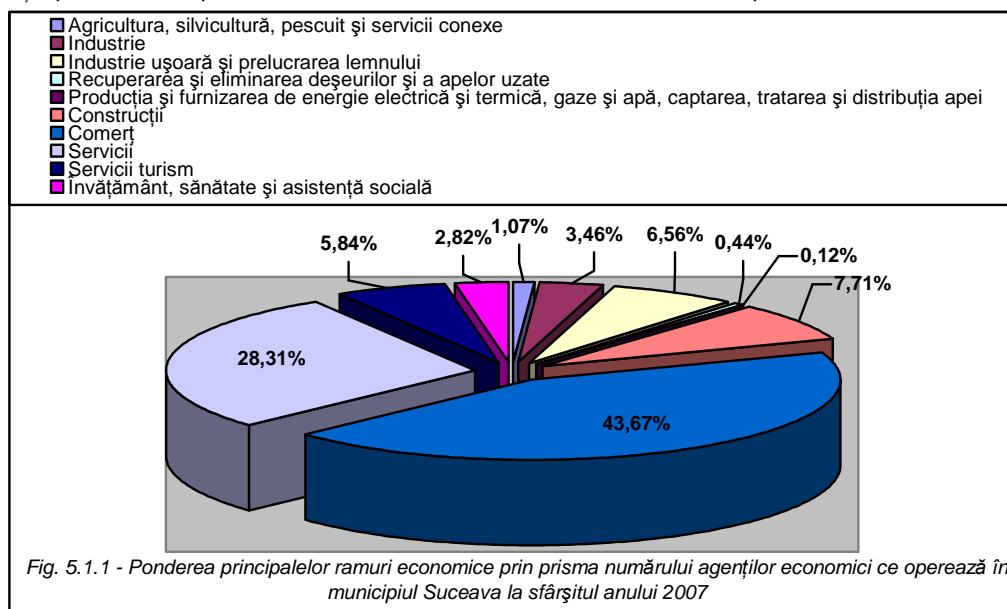
- 96,51% dintre societăți sunt constituite ca societăți cu răspundere limitată (SRL);
- 2,79% sunt constituite ca societăți pe acțiuni;
- iar 0,70% alte tipuri de societăți.

Din cele 3.982 societăți înregistrate 1.474, neavând informații complete și/sau disponibile referitoare la activitatea desfășurată în anul 2007, sunt considerate fără activitate. Prin urmare analiza privind mediul de afaceri din municipiul Suceava este făcută asupra unei colectivități de 2.515 societăți comerciale.

În urma analizei principalelor sectoare economice din municipiul Suceava a rezultat următoarea situație:

- 27 de agenți economici își desfășoară activitatea în domeniul agricultură, silvicultură și servicii conexe;
- 87 de agenți economici își desfășoară activitatea în industrie (industria metalurgică, industria chimică, industria construcțiilor metalice etc.);
- 165 de agenți economici își desfășoară activitatea în diverse ramuri ale industriei ușoare (alimentară, textilă, mobilă și prelucrarea lemnului etc.);
- 11 agenți economici activează în domeniul recuperării și eliminării deșeurilor și a apelor uzate;
- 3 agenți economici operează în domeniul producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze și apă, captarea, tratarea și distribuția apei;
- 194 de agenți economici își desfășoară activitatea în domeniul construcțiilor;
- 1.098 de agenți economici își desfășoară activitatea în comerț;
- 712 agenți economici activează în domeniul serviciilor;
- 147 agenți economici activează în domeniul serviciilor în turism;
- 71 de agenți economici își desfășoară activitatea în învățământ, sănătate și asistență socială.

Situația procentuală, pe cele 10 arii economice enumerate mai sus, se prezintă astfel:

În ceea ce privește cifra de afaceri înregistrată de agenții economici cu sediul principal aflat pe raza municipiului Suceava, în principalele sectoare economice, situația se prezintă conform tabelului următor:

DOMENIU DE ACTIVITATE	CA	%ca
Comerț	1.561.257.132,00	49,40%
Industria ușoară și prelucrarea lemnului	440.727.900,00	13,94%
Construcții	428.867.377,00	13,57%
Servicii	322.666.108,00	10,21%
Industrie	157.354.650,00	4,98%
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze și apă, captarea, tratarea și distribuția apei	154.424.742,00	4,89%
Servicii în turism	55.171.513,00	1,75%
Agricultură, silvicultură, pescuit și servicii conexe	16.143.273,00	0,51%
Învățământ, sănătate și asistență socială	13.017.703,00	0,41%
Recuperarea și eliminarea deșeurilor și a apelor uzate	11.022.860,00	0,35%
	3.160.653.258,00	100,00%

Tabel 5.1.2 – Cifra de afaceri pe fiecare ramură economică înregistrată de agenții economici din municipiul Suceava

În ceea ce privește numărul mediu de angajați se observă că:

- 2.093 de agenți economici au sub 10 angajați;
- 341 de agenți economici au numărul mediu de salariați cuprins între 10 și 49;
- 68 de agenți economici au între 50 și 249 de salariați;
- 13 agenți economici ce activează pe raza municipiului Suceava au peste 250 de angajați.

Din datele analizate rezultă că la nivelul municipiului Suceava se înregistrează o productivitate medie de 112.372,93 lei cifră de afaceri/angajat.

Din punct de vedere al rezultatului financiar de la sfârșitul anului 2007, din totalul de 2.515 de societăți analizate, 68,35% au încheiat anul 2007 înregistrând profit, iar 31,65% înregistrând pierdere.

Atuuri:

- Municipiul are calitatea de leader județean, cu un excepțional potențial de polarizare a vieții economice-politice și sociale
- La nivelul municipiului există un număr relativ mare de IMM-uri care activează în diverse domenii, generând concurență care va determina o dezvoltare echilibrată a economiei municipiului
- Municipiul Suceava prezintă o dezvoltare intensă a sectorului comercial și a sectorului de construcții
- Municipiul deține forță de muncă calificată în domeniul industriei
- Sectorul serviciilor este bine reprezentat numeric și structural
- Apariția unor societăți comerciale cu potențial ridicat (societăți multinaționale)

Disfuncționalități:

- Slaba cooperare între IMM-uri, universitate și unități de Cercetare-Dezvoltare încetinește transferul de tehnologii și dezvoltarea inovativă în economie
- Forță de muncă calificată insuficientă
- Grad redus de cooperare și asociere a IMM-urilor
- Lipsește interesul pentru menținerea și promovarea brandurilor locale, a companiilor care au tradiții și forță de muncă calificată
- Infrastructura de transport deficitară încetinește dezvoltarea economiei locale
- Repartiție aleatorie a unităților productive

5.2. Turism

Datorită condițiilor favorabile de care dispune, a frumuseții locurilor, purității aerului, apelor, zonei montane, precum și a inestimabilului patrimoniu cultural și religios existent, județul Suceava deține un potențial turistic ridicat. Alături de pitorescul regiunii, binecunoscuta ospitalitate tradițiile populare, obiceiurile, specificul gastronomic bucovinean, tradițiile de sărbători și portul popular dau culoare locală pentru atragerea turiștilor.

Municipiul Suceava - prima destinație a turistului care vizitează acest colț de Bucovina, este poarta de intrare a județului (aeroportul internațional Salcea, gările feroviare Burdujeni și Ițcani, drumurile europene E85 și E576), o adevărată placă turnantă a mediului economico - social, unde ființează principalele instituții ale statului, ale mediului de afaceri, educațional, cultural și spiritual.

Resurse Turistice

Municipiul Suceava are un patrimoniu cultural și arhitectural excepțional, cu 74 monumente istorice incluse pe „Lista monumentelor istorice a județului Suceava”¹⁸.

În oraș fiind concentrate cele mai inegalabile mărturii ale trecutului: Cetatea de Scaun, Curtea Domnească, cetatea Șcheia, Hanul Domnesc, biserici și mănăstiri cum ar fi: Sfântul Gheorghe, Mirăuți, Sfântul Ioan cel Nou, Sfântul Dumitru, Sfântul Neculai, etc.

Principalele atracții turistice din localitate sunt:

- Hanul Domnesc – una din cele mai vechi construcții civile a orașului (datează de la începutul sec. Al XVII-lea);
- Monumentele de arhitectură religioasă – Bisericile Sf. Gheorghe, Sf. Dumitru, Mănăstirea Teodorenii, Biserica “Învierea Domnului”, Biserica “Nașterea Sf. Ioan Botezătorul” și Mirăuți;
- Complexul arhitectural Zamca;
- Complexul muzeal “Bucovina” care include Muzeul de Istorie, Muzeul de Artă, Muzeul de Științe ale Naturii și Muzeul de Etnografie și Artă Populară;
- Fondul documentar memorial “Simion Florea Marian”;
- Cetatea de Scaun a Sucevei;
- Ruinele Curții Domnești.

¹⁸ Prin Ordinul nr. 2314 din data de 8 iulie 2004 al Ministrului Culturii și Cultelor a fost adoptată Lista Monumentelor Istorice

Infrastructură turistică

Municipiul Suceava beneficiază de o variată rețea de hoteluri, vile turistice și pensiuni. Cazarea în anul 2007 a fost asigurată de 11 hoteluri, 1 vilă turistică și 6 pensiuni, însumând circa 1.100 locuri.

În marea lor majoritate, unitățile de cazare din municipiul Suceava oferă turiștilor și servicii de alimentație publică. Cu excepția acestora, astfel de servicii sunt oferite de o paletă vastă de alți furnizori – peste 30 de restaurante și peste 10 fast-food-uri.

Forma dominantă de turism practică în prezent în zonă este cea cultural-religioasă, datorită existenței unor vestigii istorice de importanță națională.

Turismul, ca activitate economică, are premise deosebit de favorabile de a căpăta amploare în viitor. Municipiul Suceava, pe lângă numeroasele monumente de valoare excepțională istorică, arhitecturală, artistică pe care le deține, îndeplinește și rolul de principal centru de cazare și orientare turistică județean.

Oferta incompletă de servicii oferite turiștilor în municipiul Suceava, drumurile aflate într-o stare de uzură avansată, imposibilitatea asigurării petrecerii timpului de către turiști într-un mod cât mai diversificat și plăcut, lipsa coerenței actorilor locali și județeni, în ceea ce privește programele de turism precum și necorelarea acestor programe constituie, de asemenea, factori de insucces în desfășurarea turismului.

Atuuri:

- Mediu natural atractiv și o poziție geografică favorabilă dezvoltării turismului
- Municipiul dispune de o multitudine de obiective turistice cu un grad ridicat de atractivitate, de importanță națională și internațională, care sunt cuprinse în Lista Monumentelor Istorice a Județului Suceava
- Posibilitatea de dezvoltare a unor noi zone cu potențial turistic și de agrement atât în cadrul municipiului cât și, prin parteneriat, în zonele limitrofe
- Orașul oferă diverse forme de turism – turism cultural, de tranzit, de afaceri etc.

Disfuncționalități:

- Inexistența unei politici unitare de promovare a imaginii pe ansamblu și pe componente a potențialului turistic din municipiul Suceava
- Capacitatea de mobilitate spre obiectivele turistice este scăzută datorită infrastructurii de comunicație ce prezintă un grad scăzut de reabilitare
- Starea de conservare precară a unor edificii cu impact turistic direct
- Existența de obiective culturale istorice aflate într-o stare avansată de degradare
- Insuficienta valorificare și dezvoltare a potențialului turistic de care dispune municipiul
- Indicele redus de utilizare a capacității de cazare în funcțiune și a duratei medii de ședere în localitate, în raport cu potențialul turistic existent

- Insuficiența ofertei turistice hoteliere (de cazare), din punct de vedere numeric și dimensional dar și tipologic, precum și a unităților cu confort ridicat, cu patru și cinci stele
- Importante zone cu potențial de agrement nu sunt amenajate corespunzător iar oferta de agrement este insuficientă în comparație cu potențialul oferit de poziția geografică a zonei
- Nerespectarea normelor în vigoare, iar în unele cazuri, încălcarea flagrantă a legislației existente privind modalitățile de amplasare a construcțiilor și a tipurilor de intervenții permise în vecinătatea monumentelor istorice, prin neîntocmirea documentațiilor și expertizelor tehnice specifice

6. Mediul social, cultural și științific

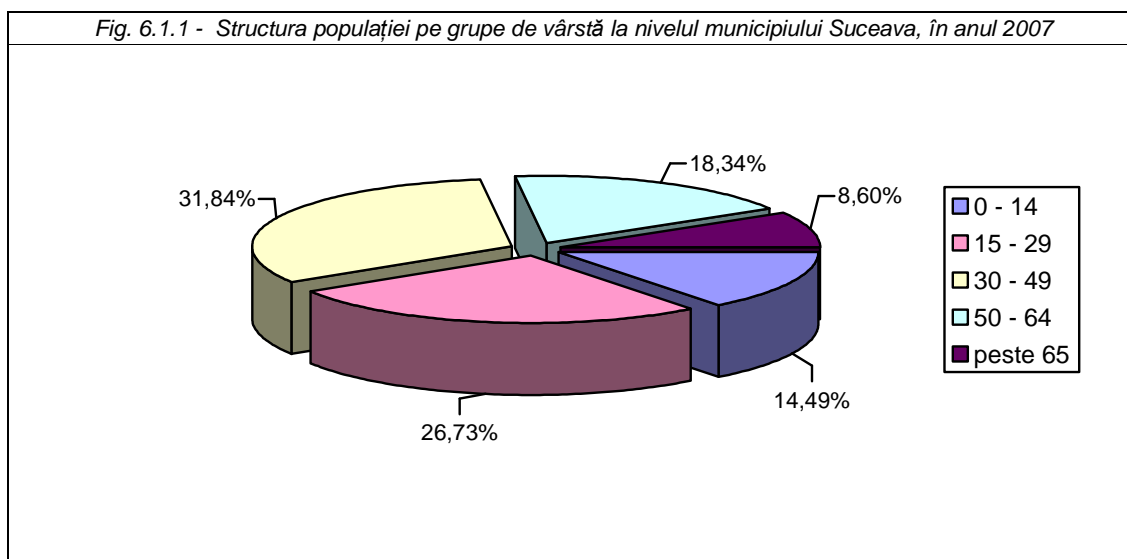
6.1. Structura și dinamica populației

Față de datele Recensământului din anul 2002, când populația municipiului Suceava era de 105.865 locuitori¹⁹, din care 52,12% femei și 47,87% bărbați, se înregistrează o creștere până la 108.076 locuitori în anul 2004, după care o scădere continuă până la 106.797 locuitori în anul 2006.

Potrivit datelor furnizate de Direcția municipală de evidență a persoanelor, Biroul de evidență a persoanelor, numărul populației, în baza de date pentru persoanele care figurează cu domiciliul stabil pe raza municipiului Suceava, până la 1 octombrie 2008, este de 114.769 persoane iar numărul persoanelor care figurează cu reședința pe raza municipiului Suceava este de 996.

Municipiul Suceava deține un procent de aproximativ 15% din populația totală a județului, ce numără 706.682 locuitori la 1 ianuarie 2006 și cca. 35% din populația urbană a județului din aceeași perioadă.

La nivelul municipiului Suceava, situația referitoare la gruparea pe vârste a populației, în anul 2007²⁰, când numărul locuitorilor era de 107.006 persoane, se prezintă astfel:

În anul 2007, potrivit datelor oferite de Direcția Județeană de Statistică Suceava, date considerate provizorii, la nivelul municipiului Suceava s-a înregistrat un spor natural mai scăzut cu 31,76% față de 2006, respectiv de 412 persoane.

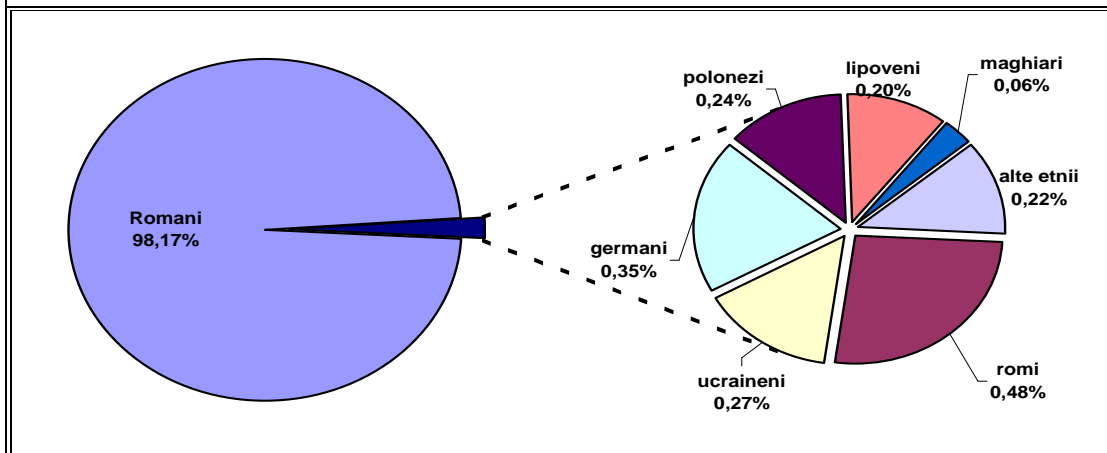
Numărul persoanelor care s-au declarat români reprezintă 98,17% din populația stabilă, rromi sunt în proporție de 0,48%, iar celelalte etnii din municipiul Suceava sunt reprezentate într-o pondere de sub 0,45%.

¹⁹ Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Suceava, Anuarul Statistic al Județului Suceava – 2007

²⁰ Direcția Județeană de Statistică Suceava – date provizorii.

Fig. 6.1.2 - Populația stabilă după etnie a municipiului Suceava la Recensământul din 18 martie 2002

Referitor la apartenența religioasă dintr-un total de 105.865 de locuitori din municipiul Suceava, în anul 2002, 95.833 sunt de religie ortodoxă, 1.898 romano-catolică, 4.876 penticostală, 868 baptistă, 410 creștină de rit vechi, 388 adventistă de ziua șaptea, 83 greco-catolică, 844 creștină după evanghelie și un număr de 665 de altă religie. În concluzie ceea mai mare parte o reprezintă populația de religie ortodoxă (90,5%), urmată de ceea penticostală cu 4,6% și romano-catolică cu 1,79%, restul religiilor situându-se sub 1%.

6.2. Învățământ

În municipiul Suceava educația formală și informală, la nivelul anului școlar 2006 – 2007, se realizează prin intermediul următoarelor instituții de învățământ²¹:

Tipul unității de învățământ	Total unități	Număr elevi	Personal didactic
Învățământ preșcolar	10	3.537	183
Învățământ primar, gimnazial	12	8.876	583
Învățământ liceal	15	11.493	742
Școala de arte și meserii	2	1.859	148
Școli postliceale	2	730	12
Total (fără învățământ universitar)	41	22.958	1.485
Învățământ universitar - sector public	1	11.039	327
Total	42	37.534	1.995

Tabel 6.2.1 - Nivelul de învățământ în municipiului Suceava, în anul școlar 2006 – 2007

Sistemul de învățământ preuniversitar de la nivelul municipiului Suceava oferă o gamă largă de specializări, nu doar în profil teoretic, ci și tehnic, economic, cu program sportiv și specializări în artă pentru copiii talentați.

²¹ Anuarul statistic al județului Suceava – ediția 2008.

De asemenea, la nivelul municipiului există și **învățământ preuniversitar particular de nivel liceal** format din 5 unități școlare.

În cadrul **Regiuni NE** există trei centre universitare: Iași, Suceava și Bacău. **Municipiul Suceava ocupă locul al doilea, ca centru universitar**, după municipiul Iași.

Conform Direcției Județene de Statistică – Suceava, populația școlară din învățământul superior²² a municipiului Suceava, în perioada 2001 – 2007, se prezintă astfel:

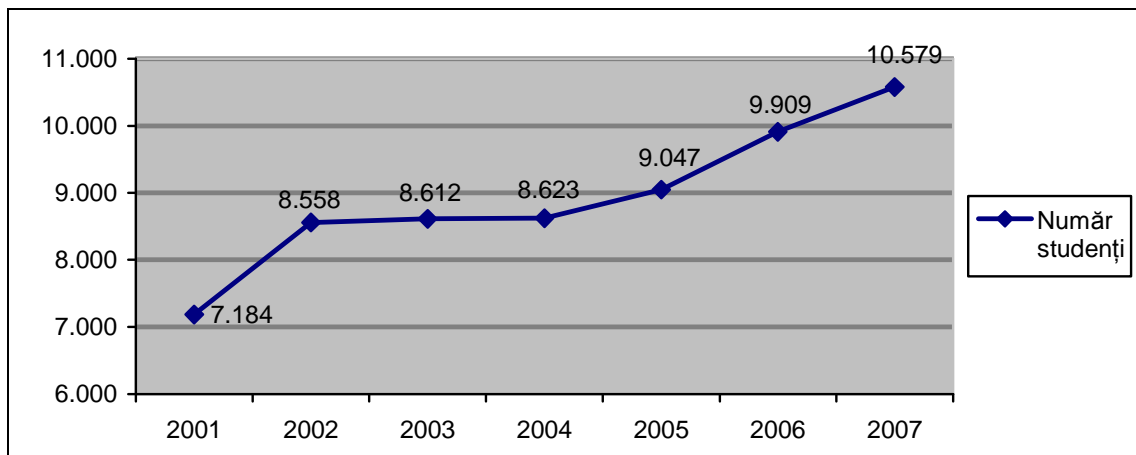

Fig. - 6.2.2 Evoluția numărului de studenți ai Universității „Ștefan cel Mare” Suceava, în perioada 2001 - 2007

Se constată o creștere continuă a numărului de studenți, cu o medie anuală procentuală de circa 14,28%.

Învățământul universitar privat de la nivelul municipiului Suceava este reprezentat de filiale ale unor universități particulare din țară, cum ar fi: Universitatea „Spiru Haret” București, Universitatea „Petre Andrei” Iași și Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” București.

În afara activităților școlare copiii pot practica **activități extrașcolare** la **Palatul Copiilor Suceava**.

Un rol important în formarea profesională și educație continuă o are și **Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Suceava** (AJOFM) înființată prin Legea nr. 145 din 9 iulie 1998.

Atuuri:

- În municipiu există toate treptele și formele educaționale de la cele preșcolare la cele postuniversitare precum și o rețea diversificată de specializări
- Învățământ privat pentru toate nivelurile
- Important centru universitar în continuă creștere, rata brută de cuprindere în învățământul universitar este în creștere
- Existența unor relații de colaborare cu centre educaționale din spațiul euro-atlantic, mobilitate ridicată a studenților și a cadrelor didactice universitare
- Dezvoltarea unui nou campus universitar care va genera creșterea numărului de studenți și implicit acceptarea municipiului Suceava ca important centru universitar din țară

²² www.suceava.insse.ro

- Receptarea Sucevei ca al doilea centru educațional din zona Moldovei

Disfuncționalități:

- Infrastructura unor unități școlare nu se ridică la standardele Uniunii Europene
- Numeroase instituții educaționale sunt slab dotate
- Specializările oferite de sistemul educațional nu răspund prompt cerințelor de pe piața muncii
- Numărul grădinițelor este insuficient în comparație cu cererea
- Deficit de cadre didactice specializate
- Existența fenomenului de părăsire a sistemului educațional din motive economice

6.3. Sistemul de sănătate

În **municipiul Suceava** au funcționat în anul 2006 următoarele unități sanitare:

- **În mediul public:**
  - 1 spital;
  - 1 dispensar medical;
  - 11 cabinete medicale școlare;
  - 1 cabinet medical studentesc;
  - 41 cabinete medicale de familie individuale;
  - 1 farmacie;
  - 1 ambulatoriu de specialitate;
  - 1 ambulatoriu de spital;
  - 31 cabinete stomatologice;
  - 39 cabinete medicale de specialitate;
  - 1 societate civilă medicală de specialitate;
  - 1 creșă;
  - 1 centru de transfuzie sanguină.
- **În mediul privat:**
  - 1 spital;
  - 75 cabinete medical de specialitate;
  - 68 cabinete stomatologice;
  - 8 laboratoare medicale;
  - 5 laboratoare de tehnică dentară;
  - 55 farmacii;
  - 6 puncte farmaceutice;
  - 5 depozite farmaceutice;
  - 6 cabinete medicale de familie;
  - 11 cabinete de medicină generală.

În categoria resurselor sanitare un loc major alături de unitățile sanitare îl constituie **personalul medical**.

În **sistemul public** de ocrotire a sănătății au activat, în anul 2006 la nivelul municipiului Suceava, următoarele categorii:

- 323 de medici, dintre care 56 medici de familie;
- 61 stomatologi;

- 7 farmaciști;
- 1.127 personal mediu sanitar.

În **sectorul privat** de sănătate s-au înregistrat la finele anului 2006 următoarele categorii:

- 35 medici, dintre care 2 medici de familie;
- 59 stomatologi;
- 99 farmaciști;
- 288 personal mediu sanitar.

O categorie de indicatori statistici din domeniul ocrotirii sănătății o reprezintă indicii de asigurare cu personal sanitar (medici, stomatologi, farmaciști, personal mediu sanitar, auxiliar). În calculul acestor indicatori s-a luat în considerare populația stabilă la 1 iulie 2006.

Localitate	Sector public		Sector privat	
	Medici/10.000 locuitori	Locuitori /medic	Medici/10.000 locuitori	Locuitori /medic
Județul Suceava	11	909	1,1	9.165
Municipiul Suceava	30,3	330	3,28	3.043

Tabel 6.3.1 - Indici de asigurare cu medici pe forme de proprietate în municipiul Suceava la sfârșitul anului 2006, comparativ cu cei de la nivelul județului Suceava

În ceea ce privește numărul de medici de familie ce a revenit la 10.000 de locuitori ai municipiului în anul 2006, acesta a fost de 5,25, adică la un medic de familie reveneau 1.908 locuitori. În sectorul privat, la 10.000 de locuitori ai municipiului indicele de asigurare a fost de 0,18 medici de familie (53.398 locuitori la un singur medic de familie). Conform contractului cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anul 2007, numărul optim de asigurați înscriși în listele medicilor de familie este de 2.000 de persoane.

Numărul de stomatologi ai municipiului Suceava, din sectorul public de sănătate, ce a revenit la 10.000 de locuitori a fost în anul 2006, de 5,7, adică la un stomatolog a revenit un număr de 1.746 locuitori, iar în sectorul privat la 10.000 de locuitori revin 5,5 stomatologi (1.805 locuitori la un stomatolog).

Municipiul Suceava are doar 7 farmaciști, în sectorul public de sănătate, ceea ce înseamnă că numărul de farmaciști ce a revenit la 10.000 de locuitori a fost, în anul 2006, de 0,65, adică la un stomatolog a revenit un număr de 15.215 locuitori. În sectorul privat, la 10.000 de locuitori din municipiul revin 9,29 farmaciști (1.076 locuitori la un farmacist).

Numărul de personal mediu sanitar din sectorul public ce revine la 10.000 de locuitori din totalul pe municipiu a fost de 106, la un cadru sanitar mediu revenind 95 locuitori. În sectorul privat, la 10.000 de locuitori din municipiu revin 27 cadre sanitare medii (367 locuitori la un cadru sanitar).

Atuuri:

- Preocupare permanentă pentru dezvoltarea serviciului medical
- Existența Spitalului Județean de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou” Suceava

Disfuncționalități:

- Dotări și spații insuficiente pentru asigurarea de servicii medicale adecvate
- Deficit de personal specializat în domeniul sanitar

- Municipiul nu dispune de un sistem de asistență medicală la domiciliu
- Dotare necorespunzătoare a secțiilor din spitale

6.4. Protecție și asistență socială

La nivelul municipiului Suceava soluționarea problemelor sociale ale comunității prin realizarea de măsuri, programe, activități și servicii specializate de protejare a persoanelor cu probleme speciale, aflate în dificultate, care nu au posibilitatea de a realiza prin mijloace și eforturi proprii un mod normal și decent de viață, ocrotirea minorilor, a persoanelor de vârstă a treia precum și a oricăror persoane aflate în nevoie sunt realizate de **Direcția de Asistență Socială Suceava**, serviciu public fără personalitate juridică în subordinea Consiliului Local al municipiului Suceava.

Conform Legii nr. 208/1997 privind cantinele de ajutor social, prin serviciul Cantina pentru Ajutor Social a municipiului Suceava se asigură hrană, gratuită sau contra cost, persoanelor aflate în situații economico-sociale sau medicale deosebite. În anul 2007, la Cantina pentru Ajutor Social au fost înregistrate 235 cereri, din care, 168 persoane au solicitat masă pentru 3 luni și 43 familii au beneficiat pentru prima oară de acest serviciu. Pe parcursul anului 2007 s-au asigurat lunar în medie 646 porții la Cantină.

Referitor la asociațiile și fundațiile care activează în domeniul protecției sociale în municipiul Suceava acestea sunt:

- Asociația Lumina Lina;
- „BLIJDORP – România – O viață nouă” Suceava;
- Societatea Doamnelor Bucovinene;
- Centru Diecezan Caritas Iași;
- Salvați Copiii, filiala Suceava;
- Fundația Ana;
- Crucea Roșie;
- Habitat pentru umanitate.

Serviciile sociale reprezintă o formă de suport activ pentru familiile și comunitățile aflate în dificultate din municipiul Suceava. Acestea sunt asigurate de către autoritățile administrației publice locale, precum și de persoane fizice sau persoane juridice publice ori private.

Serviciile de îngrijire social medicală sunt servicii sociale specializate și se adresează persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, bolnavilor cronici, persoanelor care suferă de boli incurabile, copiilor cu nevoi speciale, persoanelor victime ale violenței în familie.

Principalele instituții de asistență socială care activează la nivelul județului dar care au sediul central în municipiu sunt:

- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava – se află în subordinea Consiliului Județean și are ca obiectiv general protecția copilului aflat în dificultate și sprijinirea tinerilor de-instituționalizați;
- Direcția pentru Dialog, Familie și Solidaritate Socială Suceava – coordonează modul de aplicare a măsurilor guvernamentale de protecție socială, prestații sociale, acreditează instituțiile care oferă servicii de asistență socială de stat sau private.

Servicii publice de asistență socială, de tip rezidențial, în municipiul Suceava sunt asigurate de următoarele centre:

- Apartament social 1 - str. Tineretului;
- Centrul de plasament "Colț Alb" – bdul. G. Coșbuc;
- Centrul de plasament "Sf. Maria" - bdul. George Enescu;
- Centrul de plasament "Speranța" - str. Oituz;
- Centrul de primire a copilului în regim de urgență din cadrul Complexului de Servicii Comunitare - str. Dragoș Vodă;
- Centrul maternal Suceava - bdul. George Enescu;

- Complexul Terapeutic "Blijdorp - o nouă viață, centrul rezidențial de tip familial o nouă viață - str. Morii.

Iar serviciile private de asistență socială, de tip rezidențial, se întâlnesc în:

- Centrul de plasament "Natanael" - str. Lipoveni;
- Centrul de plasament "Sf. Nicolae" - Calea Unirii;
- Centrul social de zi „Sf. Vineri” - bld. George Enescu;
- Azilul de bătrâni.

Mai sunt de asemenea servicii de asistență socială oferite persoanelor aflate în situație de risc:

- Centru de zi din cadrul Complexului de Servicii Comunitare Suceava - str. Dragoș Vodă;
- Centrul de consiliere pentru copii și părinți din cadrul Complexului de Servicii Comunitare Suceava - str. Dragoș Vodă;
- Centrul de zi din cadrul Complexului Terapeutic "Blijdorp - o nouă viață" - str. Morii;

Atuuri:

- Numeroase ONG-uri cu activitate în domeniul asistenței și protecției sociale
- Programe sociale realizate în parteneriat public-privat
- Existența unui program de intervenție socială în sistemul public sau în parteneriat public-privat

Disfuncționalități:

- Lipsa spațiilor pentru desfășurarea activităților din domeniul asistenței și protecției sociale
- Municipiul nu dispune de un adăpost pentru victimele violenței domestice, de un centru de testare multidroga
- Nu există un serviciu care să ofere asistență postcură consumatorilor de alcool cu toate că infracționalitatea pe fondul consumului de alcool a crescut foarte mult
- Colaborare încă deficitară între mediul public și cel privat din domeniul asistenței și protecției sociale
- Capacitate scăzută de asigurare a serviciilor sociale pentru toate categoriile de persoane aflate în dificultate
- O parte din clădirile și spațiile publice nu sunt accesoriizate cu echipamente optime pentru persoanele cu dizabilități

6.5. Potențial cultural

Prin aspectul său Suceava este un oraș plăcut și interesant, un important obiectiv turistic, în principal prin vechile monumente ce amintesc de glorioasa Cetate de Scaun a domnilor Moldovei precum și prin numeroasele mănăstiri și biserici de secol XIV-XV, unele dintre ele fiind incluse în patrimoniul UNESCO.

Principalele atracții ale municipiului Suceava, în funcție de categoriile din care fac parte, sunt următoarele:

- Ansambluri și monumente de arhitectură (Hanul Domnesc, Gara Burdujeni, Gara Suceava Nord-Ițcani, Liceul "Ștefan cel Mare"), muzee, mănăstiri, biserici, școli și case memoriale;
- Monumente de artă plastică;
- Monumente arheologice (Cetatea de Scaun, Cetatea Șcheia, Incinta Curții Domnești);
- Situri arheologice (Platoul din fața Cetății de Scaun, Zona Curții Domnești și vechiul centru medieval, Vatra veche a orașului);
- Situri peisagistice (Parcul Central, Parcul Curții Domnești, Parcul Cetății).

Ambianța culturală a municipiului Suceava este susținută de Complexul Muzeal "Bucovina". Acesta cuprinde următoarele categorii de centre culturale:

- Muzeul de Istorie cu Laboratorul zonal de restaurare;
- Muzeul de Științele Naturii;
- Hanul Domnesc cu expoziția de etnografie;
- Muzeul Satului Bucovinean;
- Fondul Memorial - Documentar "Simion Florea Marian" ;
- Cetatea de Scaun a Sucevei.

Printre locurile culturale cu renume din municipiul Suceava se înscriu și următoarele:

- Biblioteca Bucovinei "I. G. Sbiera";
- Casa de Cultură a Sindicatelor Suceava;
- Dom Polski.

Atuuri:

- Municipiul Suceava deține numeroase vestigii ale trecutului ceea ce face să fie unul din cele mai importante obiective turistice din zona
- Deține un patrimoniu cultural divers de importanță națională
- Existența unor personalități în domeniul cultural (artiști plastici, scriitori, etc.)

Disfuncționalități:

- Deși are un număr mare de locuitori și a fost reprezentant de-a lungul timpului de nume sonore din teatru și muzică, orașul nu dispune de un teatru și nici de o filarmonică
- Lipsa cinematografelor
- Insuficiente spații amenajate pentru desfășurarea manifestărilor culturale ample
- Spațiile culturale insuficient promovate și exploatate

6.6. Religie

În municipiul Suceava funcționează un număr de 38 lăcașe de cult²³, după cum urmează:

- 20 biserici ortodoxe;
- 4 paraclise ortodoxe;
- 1 capelă ortodoxă;
- 2 biserici romano-catolice;
- 1 biserică ortodoxă de rit vechi;
- 3 case de rugăciuni baptiste;
- 2 case de rugăciuni evanghelice.
- 3 biserici armeano-gregorian;
- 1 biserică adventist de ziua a șaptea;
- 1 sinagogă mozaică.

Serviciul public de administrare a cimitirelor existente pe raza teritorială a municipiului Suceava este asigurat de către Direcția Domeniului Public. În municipiul Suceava există 9 cimitire²⁴ distribuite astfel:

- 1 în sistem public (Cimitirul Pacea);
- 1 în administrare privată pe baza unui parteneriat public-privat (cimitirul delimitat ca extindere a Cimitirului Pacea);
- 7 cimitire care sunt arondate parohiilor:
  - Cimitirul Armenesc - str. Zamca;
  - Cimitirul „Sf. Simion” - str. Zamca,
  - Cimitirul „Sf. Vineri” - str. George Enescu, f.n.;
  - Cimitirul Burdujeni – str. Eternității;
  - Cimitirul Ițcani - str. Sublocotenent Turturică;
  - Cimitirul Parohiei Adormirea Maicii Domnului – str. Nicolae Labiș;
  - Cimitirul Parohiei Sf. Arhangheli Mihail și Gavril – vis-a-vis de Cimitirul Pacea.

Acestora li se mai adăugă între 3 cimitire evreiești vechi.

De menționat este faptul că, la nivelul municipiului Suceava, există necesitatea restaurării anumitor biserici și mănăstiri – monumente istorice. În momentul de față restaurarea acestora se face anevoios, principala problemă fiind lipsa fondurilor.

6.7. Siguranța cetățeanului

În scopul asigurării ordinii și liniștii publice, a prevenirii și combaterii infracțiunilor, a pazei bunurilor aparținând domeniului public și privat, în municipiul Suceava funcționează:

- Inspectoratul de Poliție Municipal Suceava aflat în subordinea Ministerului Internelor și Reformei Administrative;
- Poliția Comunitară a municipiului Suceava organizată ca direcție fără personalitate juridică în cadrul aparatului propriu de specialitate al Consiliului Local;
- Inspectoratul de Jandarmi Județean Suceava aflat în subordinea Ministerului Internelor și Reformei Administrative;
- O serie de agenții private de pază și protecție.

²³ Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național – domeniul Culte – www.culte.ro

²⁴ Statul cadru al municipiului Suceava – realizat în anul 2008

6.8 Societatea civilă

La nivelul comunității locale societatea civilă este reprezentată în mare parte de ONG-uri, care contribuie ca factori suport în procesul de dezvoltare regională. Rolul acestor organizații este încă puțin semnificativ în influențarea deciziilor economice sau de interes public.

Lunga perioadă de tranziție a României a fost însoțită de inerția sau subdezvoltarea societății civile. În acest context, consolidarea societății civile prin înființarea mai multor ONG-uri cu scopuri clare, care să acopere întreaga paletă a activităților sociale constituie calea pentru revigorarea societății românești.

La nivel local, există mai multe societăți neguvernamentale, dar puține dintre ele au activitate permanentă desfășurând acțiuni și programe în sprijinul comunității locale. Acțiunile întreprinse de acestea contribuie din plin la dinamizarea și îmbunătățirea vieții social – culturale a municipiului. În relație cu administrația publică și cu reprezentanții mediului de afaceri din zonă, aceste organizații reprezintă parteneri viabili care desfășoară acțiuni și programe în sprijinul comunității locale.

Astfel, la nivelul municipiului Suceava activează următoarele ONG-uri:

- **În domeniul protecția mediului:**
  - Grupul Ecologic de Colaborare - GEC Bucovina;
  - Clubul Ecomontan "Origini Verzi";
  - Fundația de Speologie „Club Speo Bucovina” (CSB).

- **În domeniile educație, social, cultural:**
  - Salvați Copiii – filiala Suceava;
  - Fundația Ana;
  - Crucea Roșie Suceava;
  - Habitat pentru Umanitate;
  - Asociația Culturală de Tineret ARSIS;
  - AREAS - The Regional Association for Adult Education Suceava;
  - Fundația Națională „Humanitas – România” filiala Suceava;
  - Asociația pentru Rezolvarea Alternativă a Disputelor (ADRA);
  - Asociația Centrelor EUROPA (ACE);
  - Asociația de ajutorare a copiilor și tinerilor dotați, talentați și din Sistemul de Protecție a Copilului aflat în dificultate "EUROACTIV" ("EUROACTIV");
  - Asociația pentru educație cultural-științifică „Estica”;
  - Asociația Phico-Rromano;
  - Societatea Doamnelor Bucovinene;
  - Societatea Științifică Cygnus;
  - Asociația „Solidarite”;
  - Asociația Lumina Lina;
  - Asociația „ABA-DEL-TIN”;
  - Fundația Umanitară Vivatim Suceava;
  - Organizația Națională „Cercetașii României” – filiala Suceava;
  - Clubul Lions Suceava.

- **În domeniul medical:**
  - Asociația Confidens-Caritate Iași, filiala Suceava.

Atuuri:

- Pe teritoriul municipiului Suceava precum și în zonele limitrofe se întâlnesc numeroase culte religioase care sunt bine reprezentate prin diverse lăcașe de cult
- Starea de legalitate, echilibru și pace de la nivelul municipiului Suceava este asigurată de diverse organisme din mediul public și privat
- La nivelul municipiului Suceava există numeroase structuri asociative de tip organizații non-guvernamentale (ONG-uri), care joacă un rol important prin prisma promovării valorilor democratice și ca factori ce dinamizează și îmbunătățesc viața social-culturală a municipiului

Disfuncționalități:

- Restaurarea bisericilor și mănăstirilor din municipiu se face anevoios, principala problemă fiind lipsa fondurilor
- Este absolut necesar restaurarea tuturor lăcașelor religioase care se află în stare avansată de degradare
- Patrurile poliției comunitare nu sunt bine repartizate în toate cartierele orașului (în special în Burdujeni și Ițcani)
- Serviciile ce asigură siguranța cetățenilor sunt slab modernizate
- Sistemul care asigura apa pentru stingerea incendiilor este vechi și necesită modernizare
- Lipsa unei supravegheri permanente a perimetrelor aglomerate duce la creșterea infraționalității
- Puține parteneriate public-privat în vederea creșterii capacității ONG-urilor locale și dezvoltării societății civile viabile
- Puține ONG-uri care activează în domeniul medical

Bibliografie

Lucrări

1. **Antonescu Daniela** - *Dezvoltarea regională în România*, Editura Oscar Print, București, 2003
2. **Beaujeu Garnier, Jaqueline, Chabot, G.** - *Geografia urbană*, Editura Științifică, București, 1971
3. **Bodnariuc Dumitru, Bajoi Ion, Borș C-tin, Ostafi Gh, Gabor V, Toma Alexandru** – *Suceava – Monografie*, Editura Sport-Turism, București, 1980
4. **Drăgușanu Ion** – *Suceava, sub povara istoriei: Monografie*, Editura Mușatinii, Suceava, 2001
5. *Suceava*, cuvânt înainte de **Emandi Emil Ioan**, Editura Sport-Turism, București, 1987
6. **Giurca Gheorghe** – *Istoria învățământului din Suceava*, Suceava, 2004
7. **Hall, P.** - *Orașele de mâine. O istorie intelectuală a urbanismului în secolul XX*, Edit. All, București, 1999
8. **Ianoș, I.** - *Sisteme teritoriale*, Editura Tehnică București, 2000
9. **Ianoș, I., JB. Humeau** - *Teoria sistemelor de așezări umane*, Edit. Tehnică, București, 2000
10. **Monoranu Octav, Iacobescu Mihai, Paulencu Dragomir** – *Suceava – monografie*, București, 1979
11. **Monteoru N.** – *Suceava: Pagini de monografie*, Editura Țara Fagilor, Suceava, 1997
12. **Rădulescu Gabriel, Pentilescu Sorin, Catargiu Doina, Stroescu C-tin** – *Suceava*, institutul Proiect Bucovina S.A, Suceava, 1993
13. **Ursu Constantin-Emil**, coordonator, și colectivul de autori: **Mihai-Aurelian Căruntu, Paraschiva-Victoria Batariuc, Laura Ursu și Mugur Andronic** - *Suceava între trecut și prezent*, Editura Mușatinii, Suceava, 2008

Legislație

1. **Legea nr. 71/1996** privind aprobarea PATN – *Secțiunea I – Căi de comunicație*
2. **Legea nr. 171/1997** privind aprobarea PATN – *Secțiunea a II-a - Apa*
3. **Legea nr. 5/2000** privind aprobarea PATN – *Secțiunea a III-a – Zone protejate*
4. **Legea nr. 350/2001** privind Amenajarea teritoriului și urbanismul
5. **Legea nr. 351/2001** privind aprobarea PATN – *Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități*
6. **Legea nr. 433/2001** privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice
7. **Legea nr. 575/2001** privind aprobarea PATN – *Secțiunea a V-a – Zone de risc natural*
8. **H.G. nr. 321/2005** privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental
9. **STAS 10009 – 88** Acustica urbană. Limite admisibile ale nivelului de zgomot
10. **Legea nr. 265/2006** pentru aprobarea O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului

Surse internet - site-uri oficiale

www.primariasuceava.ro
www.apmsv.ro
www.suceava.insse.ro
www.isj.sv.edu.ro